

ELŐFIZETÉS

HETILYEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIHÉNY:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HÍRDETÉSEK:

6-hasasbetűs sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Nyomtatási díj 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szombat, december 22.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A fogadatlan prókátor.**
- A főrendiház ülése.**
- A kínai háború.**
- Sima Ferenc elítéltetése.**
- Letartóztatott bankigazgató.**
- Sternberg bankárt elítélték.**
- Egy bécsi kereskedő öngyilkossága Budapestben.**
- Vakmerő rablógyilkosság.**
- Papp Béla édesanyja.**
- Vnia György dr. öngyilkossága.**
- Karácsony előtt.**
- Az aradi Erzsébet-szobor.**
- Tárcza: Viki szerelme.** Irta: Gömbösné-Galamb Margit.
- Rogány-Csarnok: A szürke asszony.** Irta: Sudermann H. Fordította: Hellerné-Oláh Margit.

A fogadatlan prókátor.

Arad, december 21.

Már megint beszélt Zichy Nándor gróf! Soha se mulasztja el az alkalmat, ha teheti, és így a főrendiház mai ülésén is bőven élt az alkalmával és a jogával és papolt a szemlélő gyöngeségnek azzal a szószaporaságával és baigaságával, melyet már Hamlet is megcsókolt Poloniusnál. Pedig a tudománya felét visszafojtotta a beszélőkéjébe a főrendiház elnöke, hanem azért mondott annyi badarságot, a mennyi csak az első alkalomból kitelt; a másodiknak felhasználását, fájdalom, nem engedték meg a házszabályok.

Aztán ha csak a maga nevében beszélne Zichy Nándor gróf, de a hol csak szeret

teheti, mindig úgy lép föl, mint a magyarországi katolikusok képviselője, mint a hazai katolicizmus érdekeinek hivatott védelmezője.

Most is, a főrendiház mai ülésén azzal indokolta a napirenden levő javaslat el-lenzését, hogy a kormány nem orvosolja a katolikusok panaszait. Hát mik a katolikusok panaszai? Az talán, hogy a hazai föld egy nagy része a katolikus főpapaság állandó javadalmát képezi? vagy hogy a katolikus főpapok ez állásuknál fogva tagjai a főrendiháznak? vagy hogy a kath. hitközségek terheit patronatus címén nagyrészt a földesurak vagy városi törvényhatóságok viselik, vagy hogy a katolikusok egyházi ügyei fölött egy az ország törvényein felül és kívül álló szuverén fejedelem intézkedik teljhatalmúlag? Ezek a katolikusok panaszai? És ha mégis volnának ilyen sérelmek és panaszok, hát hol vannak felsorolva, hivatalból emelve és ki által előterjesztve?

Zichy Nándor gróf képviseli e sérelmeket, ő hozakodik velök elé, mandátum nélkül, fogadatlanul, nagy bossúságára és általános megbotránkozására az igazi, hithű katolikusoknak.

Ha az ember Zichy Nándor gróf mai felszólalását kissé behatóbban mérlegeli, rögtön rájön, hogy a jámbor férfiú nem is annyira katolikus, mint inkább jezsuita. Ő is egy álföltévésből indult ki, és abból aztán igen logikus és észszerű következtetéseket von le. Így most is azon kezdte

beszédét, hogy egy kormány sem helyezkedhetik ellentétbe a kath. egyház elveivel, mert ebből aztán ez meg az következik, ettől így meg úgy lesz. De hát ki helyezkedett ellentétbe nálunk a katolikus egyház hitelveivel? bizony senki, legkevésbé a kormány, melyre Zichy Nándor gróf ezt a radikalizmust minden igaz ok nélkül ráfogja.

Azt mondja a néppárti gróf, hogy a kormány nem tanusit kellő előzékenységet a katolikus kongresszus iránt. Fájdalom ez sem igaz. Bár ne tanusitana a kormány annyi előzékenységet se a kongresszus iránt, a mennyit tényleg tanusit. A mostani főrendiházi elnöknek, Csáky Albin grófnak hibája, sőt büne, hogy ennek az abszurd testületnek egybehívását és az általa képviselt katolikus autonomia khimérijának tárgyalását az államkormányzat teendői közé fölvette. Egy klerikális taktikai törvetés áldozatává lett a különben szabad-elvű gróf, és azt a nehéz feladatot hagyta örökül az utána következett kormányoknak, hogy végezzenek evvel a képtelen gyülekezettel úgy, a hogy tudnak.

Jól emlékszünk rá, hogyan alakult a katolikus kongresszus. A katolikus intelligencia nullifikálásával, az általános szavazatjog alapján javarészt analfabeták választották a világi tagjait, és az így alakult testület az autonomiát úgy véli megállapítandónak, hogy a katolikus intelligenciát kizárja belőle, az egyházi javadalmak adományozását pedig a pápai

TÁRCZA.

Viki szerelme.

(Elbeszéli ő maga.)

Irta: Gömbösné-Galamb Margit.

„Beteg volt és feküdt, én pedig ott ültem az ágya előtt és néztem. néztem áhitattal, szerelemmel rettegő félelemmel, hogy mi lesz az egész világgal, és mi lesz én velem, ha soha, soha többé nem gyógyul meg az én fiatal életem egyetlen bálványá!

Ő husz éves volt, én pedig két évvel ifjabb nála. Unokatestvérek voltunk különben, de én már néhány év óta boldogtalanul szerettem őt. Szólni nem mertem volna neki, már morális okoknál fogva sem, mert négy év óta férjezett volt. A gyermekszobából egyenesen az oltárhoz vitte egy komoly, magas uriember, a kit ő nagyon szeretett, mert kitalálta, megleste a legkisebb kívánságát is, elhalmozta mindennel, de — azt hiszem — egy piczikét félt és tőle.

Jól emlékszem a házassága első idejére. Akkor jöttem haza a nagy vakációra a jezsuitapátérektől, a hol éppen a negyedik gymnaziumot végeztem jeles eredménnyel. Minta-diák voltam, nyugodt csöndes fiú és papnak készültem. Az én szép cousineom pedig már asszony volt, gyönyörű kis asszony, a ki nagyon tettett magának az új szerepében, és a ki egészen megfélekezni látszott arról, hogy én jogos szemrehányásokat is tehetnék neki. Mikor

megmutatta a lakosát, dicsekedve említette fel hogy még az éléskamrában is ő parancsol. És rögtön be is akarván bizonyítani szavai igazságát, megkérdezte.

— Akarsz mazsolaszőlőt, Viki?
— Akarok, ha adsz, — feleltem, mert nagyon szerettem a mazsolát, bár éreztem, hogy sokkal önérzetesebb dolog lett volna a büszke visszautasítás.

— Jó, csak várj, míg a szakácsné kimegy. Aztán teletömte zsebemet még tisztított mandulával, mogyoróval és megkért, hogy a cselédek előtt ne egyem belőle, mert kinevetnek érte bennünket. És mikor pupos zsebekkel beosontunk az ő kis boudoirjába, könnyes szemekkel nézett rám, és látszott rajta, hogy valami nagyon nyomja szívét.

— Czigza, — mondtam neki, mert mindig csak így hívtuk őt a családban, — Czigza, vallja be, maga nem bolog!

Egészen belesápadtam, mikor ezt kimondtam s lsten látja a lelkemet, nagy elégtételemmel lett volna, ha eltalálom az igazat. Mert én már első latinista koromban szerelmes voltam bele, és reméltem is, hogy megvár. Megígértem neki, hogy elveszem rögtön az érettségi után, de hogy így cserben hagyott, le akartam mondani az egész világról és a papi pályát választottam. Különben a Czigza után bomlani nálunk családi betegség volt. A két bátyám is szerelmes volt bele, de semmibe sem vette őket, míg én kiválasztott jóbarátja voltam mindig. Ő adott kölcson, ha elfogyott a zsebpénzem, ő varrta

meg a ruhámat, ha nem mertem bevallani a mamának, hogy felhasitotta az ág, s a fiuk közül csak én segíthettem neki elaltatni és fölöltöztetni a babáit . . .

Gyönyörű két babája volt: Blanka s Bianka. Blanka szőke volt, tudott beszélni, járni, ülni s lehetett fésülni is. Biankának fekete haja volt, többnyire menyasszonyi ruhát viselt és három pár cipő állt a rendelkezésére. Az én kedvencem a szőke Blanka volt, Czigza pedig a fekete Biankát dédelgette. Órákig eljátszottunk együtt, míg a bonne, egy áldott, jó szívű francia leány mindig leste, hogy nem jönnek-e a fiúk, mert bár kitüntetés volt, mégis félttem — a leányos passziók miatt — a csufolódásaiktól. De hát akkor még igazán gyermekek voltunk.

Nemkülönben később is, mikor én tizen-nég éves koromban halottfehér arcczal kérdeztem tőle ujdonatuj kis boudoirjában: — „vallja be, maga boldogtalan.“

Elmosolyogta magát.
— Oh, Viki, te még nagy gyerek vagy . . . Nem vagyok boldogtalan. Abris — így hívták az urát — jó, édes ember, megtesz érttem mindent, de sok dolga van mindig, meg aztán komoly férfi már, őt soha sem merném arra kérni, a mire téged . . .

— Czigza, szoltam nagyon komolyan, kérje akár az életemet!

— Édes, jó Viki, sokkal kevesebb az, a mit tőled kérni akarok. De ne nevéss ki érte, lásd, nem fogja megtudni senki, s nekem

rendelkezés alatt álló főpapi tanácsra bizná, jóllehet ezeket a javakat a magyar állam szakitotta ki a haza testéből és eddig felelős kormánya közbejöttével adományozta.

És ezen testület iránt, ennek a testületnek sikeres működése iránt legyen a kormány előzékeny? Képtelen követelés. Pedig tényleg a megengedhető határokon túl előzékeny, s aki a katolikus autonomia czimén ismert klerikális mozgalmak diverzióit szemmel kíséri, aggódva figyel, nem ejt-e a kormány valami alkotmányos jogokat áldozatul oda Rómának? Allandó itt a veszély!

De hát Zichy Nándor gróf szemében a kormánynak itt tanusított jóakaratu semlegessége is kevés; ráfogja, hogy nem támogatja eléggé; megint valótlan feltevésből indul ki, és megint prókátorául tolja fel magát olyan ügynek, amelynek képviselőre nincs mandátuma.

De talán maga se hiszi, amit mond, mert hiszen ő egyébként ép elméjű ember. Csupán egy nyilatkozata felől vagyunk kénytelenek beismerni, hogy őszintén gondolta, t. i. beszédének azt a részét, melyben a földadó leszállítását sürgette, már t. i. nemcsak a kis komplexumu birtokokét, hanem az olyanokét is, mint például az övé.

Szegény gróf! Kevesebb adót akar fizetni. Elhisszük; ezt igazán és őszintén akarja, és itt teljes jogában is van; ebben ő már nem fogadatlan prókátor, mert hiszen a — saját maga prókátora.

A főrendiház ülése.

— Az Aradi Közlöny taveri tudósítása. —

Budapest, december 21.

Érdekes ülése volt ma a főrendiháznak. Érdekesé tette az indemnítási vita és egy kis incidens, a melyben megleckéztették Zichy Nándor grófot, a néppárt világi vezérét.

Az előbbinél Zichy ismét a néppárt szempontjából indult ki és mert semmi pozitív vádat emelni nem tudott, a katolikus kongresz-

szust hozta fel főokául annak, hogy az indemnítást meg nem szavazza.

Szell miniszterelnök azt válaszolta, hogy épen a szabadelvűség védi a felekezetiakat és óhajtja a vallásosságot, Wlassics miniszter pedig a kongresszusról mondottakat czáfolta meg alaposan.

Ezután homéri jelenet következett. Zichy mint rendesen, érdemlegesen szeretett volna válaszolni, azaz kétszer beszélni az általános vita folyamán. Ezt az elnök megengedni nem akarta. A protestáns Prónay erre kioktatta Zichy-t, hogy ezt külön kérni szokás és ő kérte az elnököt, hogy engedjék Zichy-t beszélni, de Csáky gróf, mint a szabályok szigorú őre, ezt a leghatározottabban és a legerélyesebben visszautasította, a mi nagy hatást tett az egész Háza.

Az ujonczjavaslatok ellen Prónay Dezső báró hosszabban beszélt.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Csáky Albin gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Szell Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Wlassics Gyula, Cseh Ervin, Darányi Ignác, Hegedüs Sándor, Plósz Sándor és a honvédelmi minisztérium részéről Gromon Dezső államtitkár.

Csáky gróf elnök megnyitván az ülést, bejelenti, hogy a honvédelmi minisztert Gromon államtitkár képviseli, meleg szavakban emlékezik meg Pálffy-Daun Vilmos gróf haláláról.

A király üdvözlése.

Császka György kalocsai érsek előadja, hogy a mai ülés nemcsak ebben az évben, de az egész században az utolsó ülés és a főrendek bizonyára örömmel hozzájárulnak ahhoz, hogy felkérjék az elnököt, tolmácsolja ő felségénél a főrendiház őszinte szívvel jövő érzelmeit a közelgő karácsonyi ünnepek és az újév alkalmából. (Zajos éljenzés.) Az elnöknek és az alelnököknek boldog újévet kíván. (Zajos éljenzés.)

Elnök őszinte örömmel járul majd ő felsége színe elé a főrendiház jókívánataival. Az elnökség részéről köszönetet mond a jó kívánásokért.

Az indemnitás.

Latinovits János jegyző felolvassa a törvényjavaslatot.

Zichy Nándor gróf: Az indemnitás mindig bizalmi kérdés volt s ő a kormány iránt bizalommal nem viseltetik. Szell miniszterelnök a béke helyreállítását ígerte, ez kívánatos is. A

gazdasági helyzet szanálását is ígerte, ez is kívánatos. Sőt azt szeretné, ha a kormány ezt minden eréllyel tenné, mert az inség nagy. A földadó leszállítását kívánja. A kereszténységnek, különösen a katolicizmusnak a megtámadtatásáról szól. A katolikus egyház elveivel egy komoly államférfiu sem helyezkedhetik ellentétbe. Mert két dolog történhetik, vagy győz a katolicizmus, vagy a vallásatlanság. A katolikus kongresszus bizottságát a király szívélyesen fogadta, de a kormány 3 év óta a legkisebb előzékenységet sem tanusította a kongresszussal szemben. Még szóba sem állott az illetékes tényezőkkel. S miután a kormány nem orvosolja a katolikusok panaszait a javaslatot nem fogadja el.

Szell Kálmán miniszterelnök: Programjában világosan megmondta, hogy a szabadelvű irányzat hive, ezt hallotta, ezt vallja ma is irányadóul, mert e nemzetet csak a liberalizmus alapján szabad és lehet kormányozni. (Helyeslés.) Politikája kiindulási pontjában tér el a Zichy politikájától. A néppárt a felekezetiességet tüzte ki zászlajára. Ezt az irányt nem követi. A kormány az egységes magyar állam érdekeit tartja szem előtt, a mikor egy vallásfelekezet mellett sem foglal el külön állást, de egy felekezettel sem helyezi magát szemben. (Helyeslés balról.) A kormány a kongresszus elé eddig sem, a jövőben sem fog semmi akadályt se né görödíteni. A kormány a társadalmi és felekezeti békét akarja és ezt tények is bizonyítják. (Tetszés balról.)

Wlassics Gyula kultuszminiszter csupán a kongresszusra vonatkozólag akar egy kijelentést tenni. A kongresszus munkálatainak a sikerét a kormány igenis előakarja mozdítani, a hármas bizottsággal szemben, mint az összes tényezőkkel szemben is mindig a legnagyobb előzékenységgel járt el, de a dolgot elhamarkodni nem szabad, hanem higgadtan a pártpolitikai szenvedélyektől mentem kell megoldani. (Élénk helyeslés.) Zichy kifakadása tehát komoly alappal nem bír.

Házaszályvita konfliktussal.

Zichy Nándor gróf reflektált arra a beszédekre.

Elnök: Erdemlegesen beszélni már nem lehet, a házszabályok csupán személyes kérdésben való felszólalást engednek meg.

Zichy gróf: A részletes vitánál nem akar általánosságban szólni, személyes kérdést sem akar csinálni.

Prónay Dezső báró: A képviselőházban meg szokták kérdezni, hogy megengedi-e a Ház az érdemleges választ. Kéri az elnököt, tegye fel a kérdést, hogy megengedi-e a Ház Zichy grófnak a felszólalást?

már úgy fáj, úgy fáj a szívem és te olyan jól tudtál mindig segíteni: játszsunk egy kicsit, csak egy órácskát a Blankával és a Biankával!

Oh, milyen jól emlékezem: a tizenhat éves gyermekasszonyból kis leány lett újra, a ki harnatos szemekkel nézi, mosolyogva csókolja, dudolva öltözteti a babáit, nekem pedig — hogy meg ne unjam a dolgot — egyre hordta be a mazsolaszőlőt és a csokoládét.

— Itt van Viki, biztatott, egyél bátran, mind is megeheted, oh, ha én akarnám, egy egész fiókkal is meg-hetném egy nap! De azért Ábris nem tud róla — tette hozzá halkán — nem engedné, tudod félt, hogy megbetegszem.

Az én kicsi szívem pedig még jobban megtelt az ő hamvas arca mosolygásával, a szava csengésével és mikor a vakáció végén el kellett válnom tőle, kimondhatatlanul boldogtalanak éreztem magamat.

Akkor láttam viszont, mikor már az érettségim lettem.

Ő beteg volt és feküdt, én pedig ott ültem az ágya előtt, a lelkemben szinte összeesve rajongásom édes sulya alatt.

Ő huszesztendős volt és én két évvel ifjabb nála.

Szeretem az első fiatalságom minden lánkolásával és azzal az elhatározással, hogy soha se leszek neki más, csak az árnyéka, s imádni fogom, mint Madonnáját a szerzetesek...

Az én erős, dőlczeg testemben csaknem

nőies lélek lakott. Idealista voltam a lehetetlenségig; többet álmodoztam, mint a korombeli fiúk, s ez a szerelem végképp melankolikussá tett. Szerettem a szomorút; a fájdalomtól mindig valami titkos gyönyört éreztem ki s őriztem, ápoltam a magam bánatát. Erősen vallásos voltam, de talán nem is a hit, a dogma készítette imádkozni szívemet, hanem a megfeszített Istenember szenvedése. Szerettem az elemulés szimbolumát: az őszt, a hervadást, a temetőt és mindent, a mi szomorú. Ha sápadt arcu, könnyes szemű emberekkel találkoztam, elfogott a vágy: köszönteni megszólítani őket, megkérdezni tőlük a bánatuk okát, és elmondani nekik, hogy szép, nagyon szép a fájdalom...

Az élet örömeiből alig kívántam részt. Egykissé megvetettem minden boldog embert, mert lelkemben fényesre kicsiszolódott az a gondolat, hogy mélyen érző és mélyen gondolkodó ember nem is lehet, mert tökéletes boldogság csak a közönségeseknek adatott meg. Aztán feltétlenül hittem a tulvilágban, hittem a menyországban, a hol szelleménnyel másképp érezünk, másképp szeretünk ugyan, de a hol nekem jogom lesz ennek az asszonynak a lelkéhez.

De hát fiu voltam, heves, szerelmes ifju, a kit megigézett a közelsége annak, a kiről csndálatosan szép álmaim voltak, s a kiről titkon, félve, boldogan azt hittem, hogy én vagyok az ő igazi párja, a lelke másik fele, a kit megkeres álmaiban öntudatlan, s a kivel egyszer — ha már nem is a földön — a szívem összeolvad, egybeforr...

A lelkem és a testem örökös harczban volt egymással, de lassan-lassan odáig vitt a képzeletem, hogy arról a sok eltított és eltelt, gyönyört adó érzésről nem tudtam lemondani. Azt hiszem, egy kicsit meg is voltam bolondulva, s ha volt néha-néha egy világos óram, olyankor apatikus kétségbeeséssel gondoltam el, hogy el fogok kárhozni...

Mindennap meglátogattam, s egy-egy perczre mindig bekönyörögtem magamat a betegszobába, Micsoda szent félelemmel, áhitattal léptem át a küszöbét, s hogyan megrendült az egész bensöm arra a nesztelen mosolygásra, a melylyel az én ügyetlen, zavart köszöntésem fogadta! Nagyon szép volt bágyadt, szomorú feje, ahogy a fehér párnán pihent. Egészen belevesztett a lelkem, hiszen én nemcsak őt imádtam, de imádtam a szomorúságot is... Emlékszem a szobájára. Ajtaja a nagyszalonból nyílt, attól jobbra állt, egészen szabadon, angol stilben faragott mahagoni-ágya. Magasan fölötte művészi izléssel komplikált menyezet, a melynek faragványáról gazdagon omlott le a fehér csipke-függöny két szárnya; mögötte dus, redőzetben nilusi zöld selyemmel. A butora fehér volt, gyéren elszórt, halavány virágokkal; tudom hol állt az íróasztala a toiletteje: ez a valóságos kis oltára a hiúságnak; emlékszem a smirnája színére s tudom azt is, hogy az én nyolcz évi fegyelembe szokott, szigoruan vallásos lelkemnek kissé rosszszul esett, hogy ebben a gyönyörű kis szentélyben nincsen — imazsámoly!

Egy-két szót eladogtam neki, aztán kínos, csönd borult reánk... A meghatottságtól egészen...

Elnök: A Házaszabályok ezt meg nem engedik. Ez csak zavarra vezetne. Tessék a házaszabályokat megváltoztatni, akkor helye lehet a kétszeri felszólásnak.

A főrendek Zichy Nándor gróf kivételével valamennyien megszavazták a javaslatot.

Az ujonczjavaslatok.

Prónay Dezső báró hosszabban beszél a javaslatok ellen. Utal az osztrák viszonyokra és kijelenti, hogy az ujonczozás kölcsönösségen alapul. Miután odaát e javaslatot letárgyalni nem lehet, itt sem szavazhatják meg. Utal arra is, hogy az ujonczmegajánlás a magyar törvények alapján a nemzet legszentebb joga. Itt kísérletezni nem szabad és nem lehet.

A közös hadsereget a nemzet testében lévőeknek mondja és kívánja az önálló hadsereg felállítását.

Székely Kálmán miniszterelnök válaszában kijelenti, hogy az önálló hadsereg a véderő gyengülését jelentené s pénzügyi helyzetünk sem bírná el az önálló hadsereg feállításával járó kiadásokat. A hadseregben a magyar elem erősbulését különben maga is kívánja s erre, törekszik is.

Gromon Dezső államtitkár a honvédelmi miniszter helyett felel Prónaynak. Tagadja, hogy a közös hadseregben olyan német szellem uralkodnék, amelyet Prónay állít. A katonai intézetekben szívesen felveszik a magyar fiukat.

Végül az ujonczjavaslatokat, miután Gromon megnyugtató választ adott Prónaynak a magyar honvédségnek a méneskarban való alkalmazására irányuló kívánságára, elfogadták.

Az ülés jegyzőkönyvét hitelesítették.

TÁVIRATOK.

A transzváli háború.

London, decz. 21. A Times-nak jelentik Wellingtonból (Uj-Zéland) tegnapi kelettel: Bizonyos, hogy Uj-Zéland teljesíteni fogja **Kitchener** lordnak azt a kívánságát, hogy még egy hatodik csapatot küldjön Dél-Afrikába. A kabinet most tárgyalja ezt a kérdést.

London, decz. 21. A Daily Mail-nak jelentik Fokvárosból tegnapi kelettel: Collesbergben szombatig több felségsértési ügyet akartak tárgyalni. Minthogy azonban időközben a burok a bírósági épülethez hét mérföldnyire közeledtek, a bíróságot biztosabb helyre kellett áttenni. A bíróság tagjai Fokvárosba érkeztek.

szen sápadt lehettem, mert egyszer rám is szólt csöndesen;

— Vigyázz Viki, mert még te is megbetegszel, hisz már egészen elfogy az arcod.

Nem feleltem, csak mosolyogtam. Mosolyogtam, mert az én megbabonázott, téveteleg szívem, fáradt, halk hangja rezgésében, két szép szemé szomoru csillagában a fájdalomnak egy gazdag forrását kereste, s azt képzeltem, hogy annak oka az én szerelmem, s hogy a lelkem mély tüze már fölégetett mindent, s a mi szívének eddig egymástól elválasztotta.

Napról-napra jobban lett s én mind sürűbben jártam el hozzájuk. Egy hét alatt már meg mertem volna esküdni, hogy ő is „örülten” szeret engem. Ezt véltem kiolvasni a hangjából, a tekintetéből, és egészen beleéltem magamat e hitbe. Eleinte hősiés elhatározással gondoltam el hogy megvédem őt önmagam ellen és nem fogom összetörni a — bálványomat. Hogy ha majd egyszer, egy gyöngy órában a szívemre borul, én kimondhatatlan gyöngédséggel fejtem le vállaimról a karjait s kérni fogom, hogy őrizzük meg a salaktól lelkünket, szeressük egymást tisztán, büntetlenül, mint az angyalok. Ez a mondat akkor nagyon tetszett, elmondtam egyszer hangosan is.

De két nap múlva, mikor ismét nála voltam és mélyen a szemébe néztem, már nem tudtam a régi lenni, föl volt korbácsolva minden érzésem s elhatároztam, hogy egyszer, egy orgiában egygyé lesz a lelkünk, aztán nem bánom, ha elkárhozom is! Akkor vetettem le először a skapuláremat, s akkor kezdtem ke-

Letartóztatott őrnagy.

Páris, decz. 21. **Cuignet** őrnagyot azok után a fölvilágosítások után, a melyeket **Andree** hadügyminiszternek adott, a Mont Valérien-fogházba internálták. A miniszter a kihallgatás folyamán egyúttal megrotta az őrnagyot azért, hogy egy titkos ügyiratot nyilvánosságra hozott.

Házasság és politika.

Madrid, decz. 21. A kamara tegnap 184 szavazattal 84 ellenében elfogadta az asturiai hercegnő házasságkötésére vonatkozó üzenetet.

A kínai háború.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Páris, december 21.

A Havas ügynökség jelenti Pekingből tegnapi kelettel: A követek közös jegyzéket irtak alá azzal az Anglia részéről javasolt pót-lással, hogy Peking és Pecsili tartomány kiürítése ki van zárva mindaddig, míg Kína el nem fogadja a hatalmasságok feltételeit. **Conger** amerikai követ nem irta még alá a jegyzéket kormányának egy távirata következtében, a mely utasítja, hogy ragaszkodjék az Egyesült-Államok legutóbbi jegyzékéhez, **Conger** azonban azt hiszi, hogy a washingtoni kabinet nem fog ragaszkodni ehhez az álláspontához.

Köln, december 21.

A Kölnische Zeitung mai számában *A hatalmak megegyezése* című cikkkel közöl és ebben ezt mondja egyebek között: Alapos az a föltevés, hogy Pekingben a hó 20-án közös jegyzéket irtak alá, a mely olyan alapelveket foglal magában, a melyek kezdettől fogva a hatalmasságok minimális követeléseinek voltak és Németország jogos követeléseinek teljesen megfelelnek. A jegyzék tartalmának lényegét **Bülow** gróf birodalmi kancellár a birodalomgyűlés november 19-iki ülésén közölte. Időközben a halálbüntetés követelése helyett beérték a leg-súlyosabb büntetés követelésével. A követelés „irrevocable“-nek való minősítését megtartották. Anglia indítványára elhatározták továbbá azt a lényeges pótírást, hogy a követelések teljesítése előtt nincs kilátás arra, hogy a szövetséges csapatokat Pekingből és Pecsili tartományból kivonják. Noha egyik-másik hatalmasság, a mely a tárgyalások kimenetelében kevésbé van érdekelve, takarékosabból vagy másutt való al-

rülni Ábrist, a kinek nem tudtam többé a szemébe nézni.

Mindig mámoros voltam, agyon volt hajszolva a lelkem. Csak az nyugtatott meg, ha egy-egy percre megpillanthattam. Egyik napon aztán azzal mentem el hozzá, hogy „tisztázn fogom a helyzetet.” Hittem, hogy neki is könnyebb lesz, ha nyíltan, teljes bizalommal beszélünk arról az érzésről, a mely öröktől fogva ugyanis egymásnak predesztinált bennünket. Igen nagy gonddal öltözködtem, egészen új lakkezipőt húztam, a hajamat felsütöttem, halavány rózsaszínű selyemnyakkendőt kötöttem és még egyszerűn korilopszist öntöttem a zsebkezdőmre, mint máskor szoktam.

Dobogó szívvvel rohantam fel hozzá.

— Egyedül van? — kérdeztem a szobalánytól. — Jó, ne jelentsen be. meg fogom lepni.

Azt hittem, szétszakad a szívem. Mert úgy terveztem, hogy egyenesen a lábaimhoz fogok borulni. Egy pillanatra megálltam a szobája előtt, hogy forró fejemet a falhoz támasztva meghűsítsem. Es amint ott álltam félig holtan a megilletődéstől, kihallatszott hozzám a cousineom lágy hangja, a mint kérte az urát:

— Ábris, édes uram, azt a majom Vikit ne engedjétek be hozzám mindennap. Halálra unom velem magamat, én nem győzöm utána kiszéllőztetni a korilopszist. Idegesség tesz az is, ahogy a szemével fal: úgy néz, mint a borju, s mindig feldönt valamit; esetlen, mint egy dromedár...

kalmazás végett csapatait egészenben, vagy részben visszavonja, a kínai államférfiak mégis fölismerték a helyzet komolyságát és beláthatják, hogy a követések védőcsapatain és a hadtáp-utakat megszálló, csapatokon kívül az utolsó csapatok csak akkor fogják majd elhagyni Pecsili tartományt, ha a főbűnösök megkapják büntetésüket és ha Kína garanciákat adott a többi követelések teljesítésére és a kártérítés fizetésére nézve. A jegyzéket most már azonnal átadják **Csing** hercegnek és **Lihungcsang**-nak.

London, december 21.

A Reuter-ügynökség jelenti pekingi tudósítója 19-iki kelettel: Visszaérkeztem a helyreállított peking-tiencini vasuton tett utazásról. A vonalból 60 mérföld német és 20 mérföld orosz ellenőrzés alatt áll. A vasut kitünően van építve. Az oroszok eredetileg négy gőzmozdonyt adtak át a németeknek, de azok közül kettő mindjárt használhatatlanná vált az által, hogy egész éjjel tűz nélkül hagyták őket egy mellékvágányon, úgy, hogy a szivattyúk befagytak és szétrepedtek. Egy másik kis mozdony összeütkezés következtében vált hasznavehetetlenné, Pekingtől Tiencinig most majdnem teljes 12 óráig tart az út, holott azelőtt három óra sem kellett hozzá. Ennek az oka főleg az ellenőrzés megosztása. A helyzet egész Pecsili tartományban egyre rosszabbodik. A tél kezd érezhetővé válni. Nagyon helytelenítik, hogy a németek Csangcsauban szabadon bocsátottak számos haszontalan embert, a kiket **Mai** tábornok a város fogházába zárattott. Ezek az emberek rögtön Santung határára siettek, a hol gyujtogatnak, ölnek és rabolnak.

Sternberg bankárt elitelték.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 21.

A berlini előkelő társadalom egyik széles körben ismert alakját utolérte az igazságszolgáltatás súlyos keze. **Sternberg** bankár büne, melyről már lapunkban többször megemlékeztünk, szomoru jelensége az elaljasodott erkölcsnek, a perverzításnak. Berlinben a pör óriási hullámokat vert föl, mert oly személyek voltak e bűnpörbe belé vonva, kik részint társadalmi állásuknál, részint elfogult hivataluknál fogva lényezők voltak a porosz fővárosi életnek.

A csunya bűnpör végtárgyalása természetesen nagy érdeklődést keltett; a bizonyítási eljárás pedig oly részleteket hozott felszínre, melyek megdöbbentők voltak. A napokon át tartó végtárgyalás a mai napon lett befejezve.

A vádbeszédet **Dr. Brandt** ügyész tartotta, a ki a bűnügy minden egyes részletét kiemelve, azt indítványozta, hogy a törvényszék Sternberget bűnösnek mondja ki, és három évi fegyházra és 5 évi hivatalvesztésre ítélje.

Feltűnést keltett, hogy az ügyész vádbeszédje után **Dr. Isenbiel** főügyész is felszólt és az elhangzott vádbeszédnek még ily szavakkal adott nagyobb súlyt:

— Sok tapasztalatot gyűjtöttem a különböző perek folyamán, sok vádlottat vádoltak már előttem, de gyalázatosabb vádakkal kevesebbet, mint Sternberg bankárt. A vádlott bizonyára szerezhetett volna egyhító körülményeket, ha olyan bűnös lenne, ki megbánta tettét és perverz büneit. Nagyon rosszul számított ő, midőn pénztárczájával akarta magát kiségiteni a bajból. Az igazság nem áru, amelyet megvenni lehet.

A védőügyvédnek nagyon nehéz volt az álláspontja. A büntény aljasságával, a közhangulattal és a bizonyítékok erősségeivel szemben tehetetlennek bizonyult minden ügyvédi okoskodás. Halátlanabb védelem alig jutott még a barreau valamelyik tagjának.

A vád és vádbeszédek után a bíróság visszavonult ítélkezésre. Rövid idő után a bíróság belépett a tárgyaló terembe és az elnök siri

csend között hirdette ki az ítéletet, mely szerint Sternberg két évi fegyházra ítéltetett.

Az ügynek egyik meglepő fordulata az, hogy Werthauer, Sternberg védőügyvédje ellen megindították a vizsgálatot, mert a végtárgyalás során sok oly adat merült fel, mely az ügyvédet a hamis tanúzásra való reábirással terheli. Ugy látszik a bankár és az ügyvédje egy követ fújtak, mindketten pénzzel akarták korrigálni a szerencséjüket. Az egyik már rajta vesztett, most jön sorra a másik.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Bolond, operette. (Páratlan bérlet.)
Vasárnap: Délután: Aogót, operette. Este: Tartalékos férj, bohózat. (Páros bérlet.)
Hétfő: Délután: Aranyasszony, vígjáték.

A bolond.

— Bemutató előadás. —

Rákosi Jenő és Szabados Béla énekes legendája már bejárta az ország minden nagyobb színházát, most hozzánk került, hol szintén jó fogadtatásban részesült.

A bolond valósággal gyónása, vezeklése, megtisztulása a színházak az angol operettek után. Ez azonban nem annyit jelent, mintha A bolondot egy kalap alá lehetne venni az operett műfajjal. Aki operettet akar látni A bolond előadásában, az csalódva és kielégítetlenül hagyja el a színházat. Mert sem az ujdonság cselekménye, sem a zenéje nem olyan, mely az operettek mérlegébe illeszthető volna. Hogy A bolond tessenek, ahhoz föltétlenül szükséges, hogy az ujdonságot annak vegye a néző, aminek a szerzője megírta: énekes legendának. Ez a műfaj pedig kiköveteli magának a kellő hangulatot, hogy úgy mondjuk, jóakarattal. Ezzel a jóakarattal a néző olyan felemelő, jóleső érzéssel hagyja el a színházat, mely legalább is felér azokkal az efemer értékű „műelvezetekkel“, amiket sokkal alantjáróbb színház termékekből is kicsihol a színház rafinériája.

A bolond története nem új. Van ebben a Bajazzo kaczagó szenvedéséből, Rigoletto tehetetlen fájdalmából, Petruccio kiszámított szerelméből, Mignon kalandjaiból, Bajazzo féltékenységeiből, de ahogy egészben véve ez a legenda-szerű mese alakot ölt előttünk, az annyira új, megkapó, érdekes, hogy előbb csodálkozással, végül elragadtatással nézi mindenki, aki le tud szállni A bolond egyszerű legendájához.

Bimbó, a bolond (Rubos) és Bimbilla (Rédei Szidi) aki vele együtt rója az élet tövises útját, úgy kerültek össze véletlenül valahol a vándor ut porában. Abból élnek, hogy a vásáros és bucsus népet szórakoztatják együgyű, naiv komédiázással. Gondatlanul teszik ezt, mert örülnek az életnek, mely még nem köszöntött rájuk a megpróbáltatásokkal. Különben Bimbilla, a vadonított szépséges virágszál nem is tudja jóformán mi az élet, a szerelmet pedig éppenséggel nem ismeri. Bimbó szereti, imádja, ajnározza kis mártírtársát, akit a szellőtől is óv és retteg a gondolatától, hogy valaha Bimbillát elvehetik tőle.

Az utca bolondja, ez a tragikumában meg-rázó szimbólikus alak jól sejtja a sorsát. Bimbilla az örök asszony, a nő a természeti törvények kereké közé kerül: meglát egy férfit, aki az erő fölényével győzedelmeskedik Bimbilla szívén. Az országot virága a templom Madonnaképe előtt térdelve ismeri meg rendeltetését. Azután az isten-anya sugallatát követi, elhagyja Bimbót, aki az ő Bimbilláját még a Madonnaképen is felül helyezte. Bimbó a templomot okolja, hogy elragadta tőle mindenét. Ököibe szo-

ritott kézzel, bomladozó agygyal rohan neki az oltárképnek, hogy boszút álljon, de aztán térdre rogy, hogy megpróbáljon imádkozni. A Madonna-képben Bimbilla jelenik meg előtte és Bimbó fájdalom elcsitul — megreped a szíve. Az oltárkép mögött pedig egy kis csónak siklik tova a víz tükörén, Bimbillát viszi szerelmese az örök cél felé.

Ezt a legendát mondja el a ma bemutatott ujdonság, mely szép sikert aratott. A közönség mindvégig nagy érdeklődéssel és tetszéssel nézte az ujdonságot. Jelenetről jelenetre sok taps hangzott föl, mely épp úgy szólt az ujdonság szerzőjének, mint a premiér szereplőinek.

Dicsérettel kell megemlékeznünk Szabados Béláról is, aki az ujdonság zenéjét írta. Szabados A bolond-hoz nem olyan muzsikát írt, mely a kintornák hengereire van szánva. Ez egy egészséges, mély kompozíció. Kezdve az ouverturba szőtt vokalkórusról, melyet függöny mögött énekel a kar, az utolsó felvonás poétikusan fölépített fináléjáig, ahol a dinamikus erő lágy dallamban hal el — minden taktus Szabados zseniálisával van megírva; nem csoda tehát, hogy az ujdonság zenéje is méltó sikert aratott.

A főbb szerepekben Rédei Szidi és Rubos voltak foglalkozva. Rédei Bimbillájáról elismeréssel kell megemlékeznünk. Bimbilla nagy énekpártiját sok érzéssel énekelte, játékában pedig nagy drámai erő nyilvánult. A második és harmadik felvonásban minden énekszám után nyílt színen is megtapsolták és szép virágcsokorral tüntették ki. Érczkövi Deli urfi szerepében ismét jelét adta annak, hogy szabatosan, szépen énekel és elegánsul játszik. A kisebb szerepekben Fenyéri, Felhő Rózsai, Solymóné, Parlagi Kornélia, valamint Boda, Szadai és Nemes ugyszintén Hegyessy a sekrestyés szerepében igen jó partnereknek bizonyultak. A czim szereppel Rubos próbálkozott meg.

* **Szinigazgatók kartellje.** Egy fővárosi lapban a következőt olvassuk: Aradi tudósítónk egy érdekes kartellről értesít bennünket. Az hirtik ugyanis, hogy Leszkay András, Szendrey Mihály és Komjáthy János a következő megállapodásra jutottak volna: Szendrey Mihály jelenlegi kassai igazgató Aradért pályázza, Komjáthy János Kassát ohajtáná, Leszkay András pedig Debreczenbe vonulna be. A terv minden esetre érdekes, csak hogy kivitele az illető városok színházi bizottságán mulik.

* **Vendégszereplés.** Feld Irén több előkelő vidéki színigazgatótól kapott meghívást vendégszereplésre, így Halmay székesfehérvári, Szendrey kassai és Leszkay aradi színigazgatótól.

* **Új színigazgatók.** A jelentősebb vidéki színházak bérletei csak másfél év múlva járnak le. De az egyes városok már legközelebb kiírják a pályázatokat. Így: Arad, Kassa, Szeged, Debreczen, Pécs, Temesvár, Pozsony, Nagyvárad azon városok, hol egyidőben fog megünnölni a színigazgatói nagyon is jól jövedelmező hivatal. Debreczenben már most indult meg a küzdelem a városi színházért. A jelenlegi színigazgató Komjáthy János továbbra is pályázik. azonban mint értesülünk, komoly ellenjelöltjei is lesznek. Így hogy többet ne említsünk, Leszkay András az aradi színház jelenlegi igazgatója, ki egy ízben már volt különben Debreczenben, szintén pályázik. Zilahi Gyula a Nemzeti Színház tagja szintén reflektál a debreczeni színházra. Legújában pedig *Tapolczai* Dezső a Vigaszínház tagja is a konkuralók közé lépett. Debreczenért fog még végre Böllöny Dezső a kolozsvári színház intendánsa is pályázni. Egy más hír szerint Leszkaynak szándéka a jövő esztendőben a szegedi színházra is pályázik.

* **Kassa halad a korról.** Kassa se maradhatott el abban a mozgalomban, melynek célja kideríteni, hogy: ki a legszebb színész? Kassin persze az iránt érdeklődnek, hogy a kas-

sai művésznők közül, melyik a leggazdagabb bájokban? Erre a kérdésre a kassai Magyar Szinlap című színházi napilapban nagyban folyik a szavazás, Eddig *Rontay Boriska* vezet 3000 szavazattal. *Körösy Juci*, *György Ilona*, *Szönyey Ilona*, *Káldy Friczike* és *Borbély Sándorné* következnek azután. A szavazatokat karácsony napján számlálják össze és a legszebb kassai színész arany-érmét kap.

Sima Ferencz elítélte.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 21.

Egy régen huzódó bűnügy nyert ma a bűntető bíróság első fórumán elintézt.

Sima Ferencznek, a volt szentesi képviselőnek halomszámra menő becsületsértési bűnügyei közül tárgyalt le ma egyet a szegedi büntető törvényszék, mely előtt mindenké bmulatára ezúttal maga Sima Ferencz is megjelent.

Egy véres választási küzdelem epilógja az a bűnügy, melyben ma Sima Ferencznek ismét szerep jutott. Tavaly február havában történt, hogy Szentesen újra szembekerültek a választópolgárok, hogy Sima Ferencz helyébe új képviselőt válasznak.

Szentesre érkezett akkor *Dienes* támogatására *Hentaller* Lajos és *Zubovics* Fedor. Ugyanazon vonattal várták Simáék *Förstert*, *Visontait* és *Fényfyt*. Mindkét párt nagy számban kivonult.

Sima lázította a népet, a csendőröknek kutya névezte és félre akarta lökni őket. Az egyik csendőr Sima mellének szegezte a szuronyát. Sima retirált.

Erre nagy tumultus támadt. A tömeg előretolta *Bernáth* debreczeni mérnököt, kinek karját a csendőrszúrny két helyen átszurta. Sima azt kiabálta:

— Vér folyik!

Óriási kavarodás támadt erre. A polgárok egymásután vonultak föl a gyűlésre, melyen Sima föl akarta mutatni *Bernáth* véres ingét, de nem engedték.

Ebből a mozgalmas és jól szcenizált választási képből került ki Sima Ferencz legújabb bűnügye, melyben ma ítéltetett a bűntető törvényszék. A becsületükben megsértett csendőrök ugyanis a szegedi bírósághoz fordultak orvoslásért.

Ma vonták felelősségre a volt szentesi képviselőt a vádbeli cselekményért, melynek begigazolása után Sima Ferenczet, a *Pókay* Elek elnöklete alatti bíróság, tekintettel Sima fedhetlen előéletére, a szabadságvesztés büntetés mellőzésével csupán pénzbüntetésre: 400 korona fős és 120 korona mellékbüntetésre ítélték.

Letartóztatott bankigazgató.

(Hogyan lett kegyvesztetté a német császárné főudvarmestere?)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 21.

Röviden megirtuk már mai lapunkban hogy *Sanden* kereskedelmi tanácsost, a potsdami jelzálogbank igazgatóját az ottani rendőség tegnap letartóztatta. A feltűnést keltő esetről, melynek egyik áldozata lett ma *Mirbach* gróf, a német császárné főudvarmestere is, az alábbi újabb részleteket jelentik:

Sandent, kit a rendőség már régóta figyelemmel kísért, potsdami villájában tartóztaták le. *Sanden* körülbelül hatvanéves ember, nagyon orthodox és potsdami pámpás nyári lakában külön házi kápolnát tartott fenn, melyben minden vasárnap istentiszteletet rendeztetett. Éppen a nagy jámborsága miatt *Sanden* igen

jó viszonyban volt *Mirbach* gróffal, a császárné főudvarmesterével, aki öt nyárilakában különösen az istentiszteletek alkalmával gyakran meglátogatta.

Csaló mivoltát Sanden különben istenfélő eselekedeteiben is kimutatta. Így udvari körökben, különösen *Mirbach* grófnál azzal hizelegte be magát, hogy az evangélikus templomépítési alaphoz 300.000 márkát adott. Ezt azonban nem készpénzben, hanem a „Deutsche Grundschuldbank” részvényeiben adta, csak hogy ezek a részvények eladhatlanok voltak és így az egész ajándék csaknem teljesen értéktelen, mert a részvények névértékük öt százaléka szállottak le. Sandent annyira kegyelte az udvar, hogy *Mirbach* gróf volt az, ki kereskedelmi tanácsossá való kinevezését és a nemesi rangra való emelését indítványozta a császárnak.

Sanden rendkívül meg volt lepetve, mikor tegnap a rendőrök lakásán megjelentek. Eleinte hangosan tiltakozott a letartóztatás ellen, hivatkozván ártatlanságára és előkelő összeköttetéseire, de hasztalan. Ekkor elbucsuzott családjától és a rendőroktól közrefogva, előbb gyalog majd lövonaton ment a potsdami pályaudvarra.

Sandent ugyyszólván minden gyerek ismeri Potsdamban s így esett, hogy mire a pályaudvarhoz ért a menet, több mint három ezer ember vette körül a rendőroket és bankigazgatót. A pályaudvaron még fokozódott a feltűnés, a mennyiben reggel volt, és a potsdami bankárok ugyanazzal a vonattal utaztak a berlini borszére.

Sauder Potsdamban évi 50.000 márka adót fizetett.

Mirbach grófról azt jelent egy távirat, hogy a berlini udvarnál kegyvesztet lev. A gróf ugyan szabadságon van jelenleg de valószínű, hogy az udvarhoz nem is tér többé vissza.

Vuia György dr. öngyilkossága.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 21.

Az idei tél az öngyilkosságok jegyében indul meg Aradon. Alig van nap, hogy ne kellene szenzációsabbnál-szenzációsabb öngyilkosságról írunk.

Ma délután futó tüzként terjedt el a városban a hír, hogy *Vuia György dr.* tekintélyes aradi gyakorló-orvos *agyonlőtte magát.* A híreszteléseknek alig akartak hitelt adni. *Vuia dr.,* ki régebbi idő óta folytat Aradon gyakorlatot s csak a fürdő-idényt töltötte *Herkulesfürdőn,* hol igen kedvelt fürdő-orvos volt, jó módú, alig 50 éves ember, s a Sina-utca 2. szám alatt lévő házában lakott. Öngyilkosságának okát nem tudják s bár utóbbi időben komor, kedvetlen természetű volt, soha életuntaságot, avagy éppen öngyilkosságot nem emlegetett. Aznap, mikor *Duffner József,* a Vasszálloda tulajdonosa öngyilkosságot követett el, a kávéházban szinte felháborodással mondta ismerőseinek:

— *Fel nem tudom fogni, hogy egy családos ember hogyan dobhatja el magát ilyen könnyelműen az életet. Nagy meggondolatlanúság kellett hozzá mindenesetre.*

Az öngyilkosság részleteit különben a következőkben közli tudósítónk:

Vuia György dr. aradi gyakorló orvos ma délután 2 órakor Sina-utca 2. szám alatti lakásán, mikor ebéd után szobájába ment aludni, föbe lőtte magát. Az orvos két nap óta gyengélkedő beteg volt, ágyban feküdt ugyan, de ebédelni felkelt. Ebéd után feleségének és gyermekeinek azt mondta, hogy nem érzi magát jobban s megint lefekszik. Ezután szobájába

ment, levetkezett, hálót inget vett magára s ágyba feküdt. Felesége és gyermekei, kik között van itthon, (kisebbik leánya nevelőintézetben van), a szomszédos szobába mentek s ott varrással foglalkoztak.

Alig feküdt le *Vuia dr.* ágyába, a szobaleány bement hozzá, hogy tüzet rakjon a szobába, s azonban idegesen küldte ki a leányt a szobából azzal, hogy ne zavarják, mikor pihenni akar.

— Minek háborgattok, hagyjatok aludni. Kinek tüzeltek, nincs itt hideg!

Alig tette be a szobaleány maga után az ajtót, lövés dördült el a szobában, *Vuia dr.* *agyonlőtte magát.* Mikor felesége és leánya a szomszédos szobából átsiettek a lövés zajára, már halva volt *Vuia.* Mellette feküdt egy 7 mm. revolver, melylyel jobb halántékon lőtte meg magát.

A golyó kétségtelenül az agyba furódott, mert a halál közvetlenül a lövés után beállt. Mikor *Demján Aurél dr., Ötvös Dániel dr.* és *Tisch Mór dr.* a házhoz értek, már csak a beállt halált konstatálták.

Az öngyilkos semmiféle levelet, vagy irást nem hagyott hátra, s így tettének okát egész bizonyossággal nem lehet tudni. Legvalószínűbb, hogy *Vuia dr.,* ki idegbajban szenvedett s a nyáron is egyik budapesti gyógyintézetben gyógykezelte magát, — pillanatnyi elmezavarban követte el tettét.

Az elhunyt orvost vasárnap délután 3 órákor temetik el a gör.-kel. román egyház szerzetárai szerint.

Egy bécsi kereskedő öngyilkossága Budapesten.

(Aki 30.000 koronát sikkasztott.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 21.

A budapesti *Hungária-szálloda* előtt ma reggel a kora hajnali órákban hatalmas pistolydurranás hangja verte fel az utcza csendjét. Egy rendkívül elegánsan öltözödött uriember nyílt utcán szíven lőtte magát.

A járó-kelők a Duna-part felől láttak jönni egy cilinderes, lakk-czipős uri embert, amint a fal mellett meghúzódva haladt az utcán végig. Mikor a *Hungária-szálloda* elé ért, menet közben kétszer-háromszor is megállván, töprenkedni látszott. Ekkor zsebéből revolvert vett elő s az utcza járdáján állva, hirtelen szívébe lőtt.

Az öngyilkos uriember, kinek fehérneműjébe J. W. monogramm volt himezve, mire a szálló emberei a lövés zajára az utcára siettek, már szörnyet halt, s miután kilétét nem tudták megállapítani, az orvostani intézet tetemnézőjébe szállították. Zsebében egy feladóvevényt találtak, mely *Rosenfeld Emil dr.* nevére, Bécsbe küldött ajánlott levélről szólt és egy papirdarabkát, melyre a következő szavak voltak írva:

„Kérem ne kutassák kiléteimet, ugyanis megtudja mindenki, hogy ki vagyok.”

Az esetet természetesen bejelentették a budapesti rendőrségnek, mely megindította a nyomozást az ismeretlen öngyilkos kilétének felderítése iránt.

Még a délelőtt folyamán telefon-értesítés érkezett a bécsi rendőrségtől, hogy egy *Wechsler József* nevű bécsi kereskedő 30.000 korona elsikkasztása után elünt. Együttal tudatta a bécsi rendőrség, hogy a megszökött *Wechsler* hozzátartozói azt gyanítják, hogy öngyilkosságot fog elkövetni.

A bécsi rendőrség sietett ezeket telefon útján a budapesti rendőrséggel közölni, hogy azon esetben, ha *Wechsler* Budapestre vette volna utját, legyen mód öt öngyilkossága elkö-

vetésében meggátolni s az esetben, ha a fővárosból tovább szándékoznék utazni, tartóztassak le.

Alig adta ki a rendőrség az elfogatási-parancsot, mikor jelentést tettek a rejtelmes öngyilkosságról, mely a Kis-hid-utcában történt. A bécsi rendőrség által közölt adatok alapján aztán megállapították, hogy az öngyilkos kinek fehérneműin J. W. monogramm volt, azonos a Bécsből megszökött sikkasztóval.

Hogy az elsikkasztott 30.000 koronát hová tette *Wechsler,* nem tudni. Azt hiszik, hogy *Rosenfeld dr.,* ki az öngyilkos ügyvédje volt s akinek czimére az ajánlott levelet küldte, felvilágosítást fog adni az elsikkasztott pénz hol-téről.

Az öngyilkos kereskedőt Budapesten temetik el.

SPORT.

+ A világ körül utazó kerékpáros házaspár. *James Hetzel* és felesége *Gretchen Hetzel,* kik kerékpáron járják körül a világot s ezen utjukban Aradon is keresztül utaztak, most valahol Bombay felé járnak. Mióta Magyarországot elhagyták, sok viszontagságon mentek keresztül. Amerika területén indiánok támadták meg őket, akik közül a szöke *Gretchen* egyetlen leterített, a többi megfutott. Európában Romániában izleltek egy kis kalandot, amennyiben itt a szöke *Gretchen* sápadt képű lovagjával együtt — horribile dictu — tolvajoknak nézték, s a világműködés tandem-ut egy kis czellába ágazott ki, ahonnan, valószínűleg az amerikai konzul jóvoltából, csakhamar kiszabadultak.

Bucsut mondtak aztán ennek a vén Európának, azért, hogy Azsiában ujjabb és ujjabb kalandoknak nézzenek eléje. Kurdok támadtak rájuk kétszer is.

Ilyen viszontagságok után jutottak el Szmirnába, honnan levelet irtak a Meteor-kerékpár-klub egyik tagjának.

Soraik magyar fordításban így hangzanak:

Smyrna, 1900. december 2.

Tisztelt Uram!

Smyrnából elindulva Alexandria és Port-Said felé vettük utunkat. Nagyon rossz a sorunk. Szörnyű sokat szanvedünk. Sem vizünk és egyebünk. A tandemet mindig tolnunk kell. A kurdok kétszer is megtámadtak bennünket, pedig a szultán fegyveres kíséretet adott mellénk. A nép láttunkra keresztet hány magára. Kérem, írjon nekünk. Pénzünk fogytan van. Mennyit kell még átszenvednünk.

James Hetzel,

Gretchen Hetzel,

American Consulat, Bombay (India).

Karácsony előtt.

(Családi jelenet.)

Arad, december 21.

Férj, (Hazajön a hivatalból. Az előszobában.) A leves még most sincs az asztalon?

Feleség. (Szőliden.) De cziczám, hiszen még csak öt percz múlva lesz háromnegyed. Mindig egy után szoktál hazajönni . . .

Férj. Talán azt is megtiltanád, hogy korábban jöjjelek? Még jó, hogy ajtót nem mutatsz, ha egy előtt jövök . . .

Feleség. Bocsass meg, drágám, de tévedsz, ha ilyesmit gondolsz rólam. Tudod, hogy mindig örülök, ha idehaza vagy.

Férj. (Belep az ebédlőbe.) Mi az? A kredenczet talán valami baj érte?

Feleség. Hogy-hogy?

Férj. Ötéves házasságunk óta ez az első eset, hogy a kredencz déli egy órákor a helyén áll.

Feleség. (Tréfásan.) Ugyan!

Férj. Már szinte megszoktam, hogy a kredencz hazajövetelomkor a szoba közepén rostokoljon. (Megdöbbenve.) Hol a vizes dézsa?

Feleség. Micsoda vizes dézsa?

Férj. Amelyik ilyenkor itt szokott állani a trumeau mellett. Csak nem készültetek el egy órára a takarítással?

Feleség. (Mosolyogva.) Amint látod, hát elkészültünk vele. Még csak az kellene, hogy ebéd idején takarítsunk!

Férj. (Melankolikusan.) Hol a brunolin meg a suroló kefe? . . . Már a leves se izlik, ha a suroló kefét nem látom a szoba padlóján . . .

Feleség. (Béketürelssel.) Zsigmond, te tulasz . . .

Férj. De most már elég, lássuk a levest. Nem azért siettem haza, hogy a nőm ó nagyságával szellemenesen csevegjek . . .

Feleség. Te tirannus.

A szobaleány behozta a levest. Ó nagysága előzékenyen mer belőle a férjének és a kis leányának.

Férj. (Meggóstonja a levest. Felkiált!) Mi ez?

Feleség. (Ljedten.) Nos?

Férj. Ez a leves . . .

Feleség. (Megdöbbenve nézi.)

Férj. Ez a leves oly hideg, mint az északi pólus. (A fejével szomorúan bólint.) Szegény ember, csak dolgozz, törd magad napestig, izzadj, gyötördj, mint az utszéli kutya, a vége az, hogy jég-hideg levestel szurják ki a szemedet. (Elkeseredve.) És a gaz regényírók ezt nevezik családi tűzhelynek!

Feleség. (Meggóstonja a levest.) De hiszen . . .

Férj. Talán azt mondd, hogy a leves forró?

Feleség. Akarod, hogy a tűzre tétessem?

Férj. Nem kívánnád, hogy augusztusig várjak erre a nyomorult levelesre? Nem, köszönöm, nem kérek belőle . . .

A szobaleány elviszi a leveles tányérokat s behozza a követ. ező fogást. A hus rizsszel van körítve.

Férj. (Megermedve) Mi van abban a tálban?

Feleség. (Rémulten.) Hol?

Férj. Ott . . . a szélén . . . a hus körül . . .

Feleség. De édesem . . . biztosítok, hogy semmit se látok . . .

Férj. (Ujjával a tátra mutat.) Az a kicsi . . . aprószemű . . . fehér . . .

Feleség. Csak nem a rizskását gondold?

Férj. (Felordit.) Ri skása!

Feleség. Hát mi kifogásod van a rizkása ellen?

Férj. Hogy mi a kifogásom? Ha a velszi herceg ablaka alatt egy kutya ugat, hát a velszi herceg jobban hallgat a kutyára mint te én réám . . .

Feleség. Nem értek, Zsigmond.

Férj. Öt év alatt éppen nyolczvanezerszer jelenttem ki, hogy a rizkását gyűlölöm. Inkább gyufa-forgácsot eszem a hus mellé, mint rizkását. És ő még azt kérdi, hogy mi a kifogásom a rizkása ellen?

Feleség. Talán süttetnék ki néhány szelet burgonyát?

Férj. (Keserűen) Minek? A férj ugye egyéb, mint pénzkereső automata. Sohase hallottam, hogy az automatát kisütött burgonyával táplálják . . .

Feleség. Ma ugylátszik megint ballábbal keltél fel . . .

Férj. Ballábbal? Hahaha! Mert a leves helyett nem vagyok hajlandó fagyaltot enni, mert nem tömettem magam rizkásával, mint a szumátrai elefánt, mert elég merész vagyok ahhoz, hogy egy óra előtt jöjjek haza — hát ő nagysága szerint ballábbal kelttem föl. (A szobaleányhoz.) Hallja, vágot már ma a szakácsné aprófát?

Szobaleány. (Zavartan) Nem nagyságos ur . . .

Férj. Hát mondja meg neki, hogy rajtam vághat. A feleségem ugy is azt akarja, hogy ezután rajtam vágják az aprófát . . .

Feleség. De Zsigmond, a cseléd előtt.

Férj. Szentelenség ugy-e, hogy rabszolga fel meri nyitni a száját? Jó — hát egy szót se többet. (A kabátját magára kapja és elrohan. A feleség szó nélkül nézi.)

Ellácska. (Pár percnyi hallgatás után.) Mamusztám, te beted vagy?

Feleség. Miért kérdésed kis leányom.

Ellácska. Mert ha nem vagy beted, hát mindig te tizabasz és az apuzta halldat . . .

Feleség. (Meggóstonja a kis leányt.) Jegyezd meg drágaságom, hogy karácsony előtt minden anyuska beteg . . . Majd karácsony után, ha az anyagka az ajándékokat elhozta, megint én kibálok . . .

Papp Béla édesanyja.

(Virágok a sírdombon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 21.

Megirtuk a minap, hogy a szatmári testvérgyilkos édes anyja megőrült. Szatmári tudósítónk erről a következő tudósítással számol most be lapunknak.

Papp Béla édesanyjának két héttel fia kivégzése előtt kézbesítették a Papp Béla levelét, amelyet a börtönben írt édesanyjának. Tudvalevőleg ebben azért könyörög és arra kéri az édes anyját, hogy látogassa meg s tegye lehetővé, hogy még egyszer meggóstonkölhassa a kezét és bocsánatot kérjen tőle.

Akkor a Papp Béla édesanyja csak annyit válaszolt:

— Nincs már nekem fiam!

A küldöncz visszatért s megvitte izenetül ezt a pár szót. Pedig az anyai szív nem tagadta meg magát. Mégis csak rászánta magát arra, hogy elmegy a fiához és bucsut vesz tőle. Hanem mikor elkészült, azt mondták otthonában neki:

— Minek siet úgy! Ráör még! Ugy sem kerül a fia bitófára. Kegyelmet kap. Örökös rabság vár rá. Majd értesítik róla, mikor az ítélet melesz!

Telt, mult az idő. Az arya csak várta az értesítést. Egyszer aztán egészen gyanutlanul mondta egyik majorosának:

— No majd valamelyik nap bemegek Szatmárra. Mégis csak megnézem azt a rossz fiut, hátha megkönnyebbül a szívem.

— Minek menne már a nemzetes asszony! — volt rá a válasz — hiszen még a mult héten felakasztották!

Ez a nyilatkozat s az a tudat, hogy utolsó kérelmében az anya is elfordult tőle, megtörte egészen. Nem örület szállta meg, csak zavartá lett. Sokat sir. Mindig a kisebbik fiát. Elemért emlegeti . . . Másról nem is lehet előtte beszélni. Mindenre csak Elemér, a meggyilkolt, a legkedvesebb gyermek jut eszébe.

Azóta napok teltek el . . . Szatmáron egyebet nem tudtak, csak azt, hogy az édesanyját megzavarta és összetörte a tragédia.

De beszélnek még másról is: a tábolyodott anyáról, meg azokról a virágokról, melyeket a minap Papp Béla sírján találtak.

A szatmári temető zugában, egyedül kipeccézve a többi sír közül, egy friss hányásu domb van. Fejfa nincsen rajta, név még ugye. De mindenki tudja, hogy ki alussza alatta örök álmát. A bitón veszett testvérgyilkos.

Senki sem keresi fel a sírt, senki sem gondolja. Mert hiszen ki lenne az, aki a boszúálló igazság által eltiport gonoszt szívére ölelné. És lám, a minap kivirult a nyomorult sírdomb. Virágokat találtak a jeletlen dombon. Ugy beszélnek, egy gyászba borult öreg asszony hozta a virágokat. Lopva, este. Az anyja, a megtébolyodott öreg asszony hozta, annak, ki tulajdon gyermekét irtotta ki, az anya, gyermekének. Mert a sír sok mindent elfed . . .

HIREK.

Az aradi Erzsébet-szobor.

— Ujévi üdvözlések megváltása. —

Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester, a következő felhívást intézi Aradváros közönségéhez:

Városunk közönsége 1898. évi október hó 12-én tartott rendes közgyűlésében 25336—514. számú határozatával kimondta, hogy felséges Erzsébet királynék elhunyt felett való mély gyászja, a megdícsőült iránti hálás érzelmei és emléke iránt való soha el nem muló kegyeletének állandó jelül közadakozásokból egy szobor művet emel.

Városunk polgárságának minden rétegében viszhangra talált ezen határozat, mit tanusít az, hogy e szoborra már eddig is 9077 korona folyt be.

Ezen összeg azonban távolról sem elégséges arra, hogy a kegyeletes szép terv foganatosítsassék, s ez okból továbbra is támaszkodnunk kell polgáraink loyális és hazafias érzületére és áldozatkész támogatására.

Ezen támogatás reményében felkérem Arad polgárait, hogy az ujévi szokásos üdvözléseket az „Erzsébet szobor” alapjának javára bármily csekély adományokkal megváltani sziveskedjenek.

E célra ívek tétettek ki:

Az első aradi takarékpénztár, az aradi ipar és népbank, az aradmegyei takarékpénztárnál, a polgármesteri és kapitányi hivatalnál, az ipar és kereskedelmi kamaránál, az aradi ipartestületnél, a kaszinó és Lloyd egyesületeknél.

— Türr tábornok az olasz királynál. (Fü) tábornok, mint Romából telegrafálják, ma kihallgatáson volt Viktor Emánuel olasz királynál, ki rendkívül szívélyesen fogadta az ősz tábornokot. A király így szólt Türrhöz:

— Miként nagyapám és apám, ugy én is a legnagyobb hálával vagyok eltelve ön iránt, mint a garibaldista harczok egyik legkiválóbb alakja iránt.

A tábornok a meghatottságtól könyezett, mikor elhagyta a királyi palotát.

— **Perczel Béni temetése.** Perczel Béni országgyűlési képviselőt ma délután temették el óriási részvét mellett. A temetésen megjelent a Ház elnöksége, **Wlassics Gyula** vallás- és közoktatásügyi miniszter, számos képviselő, köztük **Hieronymi Károly**, **Podmaniczky Frigyes báró**, **Berzeviczy Albert** és **Barabás Béla**. A gyászszertartást **Kirnes apát** végezte.

— **A laktanya kölcsön-ügye.** A városban érkezett le a miniszter leirata, melylyel jóváhagyta a laktanya felépítésére felveendő kölcsön ügyében hozott közgyűlési határozatot.

— **Lipót Salvator főherceg légi utazása.** **Lipót Salvator** főherceg, **Hinterstoiser** kapitány és **Stauber** főhadnagy tegnap szálltak fel rövid idő óta harmadszor légi utjukra. Reggel 8 órakor szállottak fel Bécsben az arzenálból s egy órai utazás után Sopron mellett az 5-ik huszárezred gyakorló terén ereszkedett le a léggömb. A téren kint lévő **Gerstenberger** ezredes meghívta a tisztikar nevében a légi utasokat a kaszinóba villás reggelire. A lég-hajósok az esti vonattal visszatértek az osztrák fővárosba.

— **Öngyilkosság gyufaoldattal.** Az aradi köz-kórházban tegnap meghalt egy 23 éves **Raffai Livia** nevű **battonyai** cseléd-leány. Szerdán jelentkezett a kórházban felvételre azzal, hogy beteg s gyógykezeltetni kívánja magát. Egy

napi gyógykezelés után tegnap éjjel meghalt. S miután az orvosok a halál okát megállapítani nem tudták és pedig annyival kevésbé, mert a leány halála előtt minden felvilágosítást megtagadott, holttestét ma felboncolták. A megejtett boncolás folytán megállapították az orvosok, hogy a halált foszfor-mérgezés okozta s ebből az következtethető, hogy a leány gyufaoldatot ivott. A rendőrség ma délután táviratilag fordult ez ügyben a battonyai előljáráshoz, innen azonban válasz a délután folyamán nem érkezett.

— **Eltűnt menyasszony.** Egy bécsi vasúti hivatalnok feltűnő szép tizenhétéves leánya Hammer Helén, ki egy előkelő budapesti kereskedő menyasszonya volt, — eltűnt.

— **A vegyes felülvizsgáló bizottság.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a jövő évben Aradon működő állandó vegyes felülvizsgáló bizottság polgári elnökévé a honvédelmi miniszter Urbán Iván főispánt, helyettes elnökévé pedig Dálnoki Nagy Lajos dr. alispánt nevezte ki. A bizottság január 11-én, február 11-én, márczius 2-án, április 10-én, május és június 10-én, augusztus 3-án, október 11-én, 24-én, november 11-én és december 6-án fog egybeülni.

— **Lónyay grófné detektívje.** Stefánia legutóbbi budapesti tartózkodása alkalmával Kalmár Hugó detektív volt megbízva személye fölött őrködni. Szolgálatának elismerésül a grófné, egy pár arany kékzöld gombot ajándékozott Kalmárnak rubint és smaragd kövekkel, közepén a belga hercegi czimer „S” betűvel.

— **Agyonlőtt erdőfelügyelő.** A gyulafehérvári erdőben, mint tudósítónk táviratozza, ma reggel vadászok agyonlőtték Csobothy Sándor püspöki erdőfelügyelőt. A csendőrség keresi a tetteseket.

— **Rejtélyes halál.** Nagy feltűnést keltő ügy foglalkoztatja a karánsebesi bíróságot. Pár nappal ezelőtt odaérkezett Orsováról Sebestyén László a Tenger és folyamhajózási társulat fiatal kapitánya, budapesti ur család sarja. Altitól fogva légyottja volt egy színészével, aki nemrég Orsován játszott. Két nappal azután hirtelen eltűnt és sem Orsován, sem Lugoson, sem Temesvárott nem tudták ráakadni. Édes anyját is lehívták Budapestre, de ő sem tudta a titkot megfejteni. Tegnap délután végre Geisler Ferencz pékmester vadászat közben egy kerítés mellett tengerészruhába öltözött fiatal ember holttestére akadt, akiben a szerencsétlen anya fölismerte fiát. Ő maga is valószínűnek tartja, hogy gyermeke öngyilkos lett, a mellén látható seb, mely revolverlövéstől ered, s mely a szívén keresztülnatolt, ugyan csak erre enged következtetni; de a hullán és a ruhákon olyan jelek vannak, melyekből viszont rablásra lehet következtetni s ezért a bíróság szigorú vizsgálatot indított a rejtélyes ügy földerítésére.

— **Az aradi Nemzeti Szövetség munkásképző intézménye** vasárnap, folyó évi december hó 23-án, délután 4 órakor az iparügyi és Erzsébetkörúti dísztermében tartja ötödik szórakoztató és szakelőadását. — Műsor: 1. Leánybarátság, Goll Jánostól. Férfikar zongorakísérettel. Enekli az aradi waggongyári dalkör. (Karnagy: Szilágyi Gyula.) 2. Szavallat: A zarandok, Garaitól. Szavallja Rónai Sándor iparszakiskolai növendék. 3. Szakelőadás: A tisztaságról. Tartja dr. Hecht Adolf orvos. 4. Monológ. Előadja: Ungár Miksa. 5. Királyinduló Huber Károlytól. Férfikar zongorakísérettel. Enekli az aradi waggongyári dalkör. (Karnagy: Szilágyi Gyula ur.) Belépés díjtalan. Ezen előadásra Aradváros hazafias iparosságát és munkáit ezennel meghívja a Munkásképző Intézmény elnöksége.

— **Muskálaj János adománya.** Megirtuk, hogy Muskálaj János papai kamarás, volt újpanáti plébános milyen hálásan emlékezett meg falujának szegényeiről és az újpanáti szegény tanulókról. Szász-száz koronát küldött a

község előljáráságának kiosztás végett a karácsonyi ünnepekre. A szegénysorsu iskolás-gyermekek között tegnap osztották ki a plébános adományát. Az újpanáti állami iskolába gyűltek össze szülőik kíséretében a szegény tanulók. Megható volt a jelenet, mikor a szülők sirva köszönték meg gyermekeik nevében volt lelkipásztoruk jótéteményét.

— **Új honpolgárok.** Heppémhof Károly ügynök Koppa József asztalos mester és Schlesinger Leó ékszerész ma délelőtt tették le Budapestre a honpolgári esküt, Halmos János polgármester előtt.

— **Hat új ügyészi állás.** Az igazságügyminiszter az jövő évre a budapesti ügyészségnél hat új ügyészi állás rendszeresítését határozta el. Azt a költségöbbltet, mely ez állásoknak a felállításából származik, bőven ellensúlyozza tizennégy alügyészi állásnak a miniszter által tervbe vett megszüntetése.

— **A megszökött kaucziószedelő.** A budapesti „Cseléd Ujság” révén elkövetett óvadékkiosztás miatt sokan tettek feljelentést Weisz Mór (Adorján Marczel) ellen. Ezek: Kassovitz György napszámos, Weinberger Bernát magánzó, Tuly János nyomdász, Hódossy Sándorné magánzó, Nagy József kádár, Neutthoffer János asztalossegéd, Huszka Krisztina nyugalmazott távirásznő, Wechsinger József művezető, Füleki Pál cipész, Vázasnyói Mihály háziszolga és Fehér Géza hivatalosolga. Ezekből összesen 4300 koronát csalt ki óvadék fejében. A rendőrség Weisz, illetve Adorját mindenfelé keresi.

— **Mese az ékszeres táskáról.** Párisból ma az a hír érkezett, hogy Kázy József földmivelésiügyi miniszteri osztálytanácsostól mintegy hatvanezer forint értékű ékszert elloptak. A miniszteri osztálytanácsos omnibuszon ment át a Saint-Lazare pályaudvartól a lyoni pályaudvarhoz. Két kézi táskáját, melyben összesen hatvanezer forintot érő ékszerek voltak, a kocsi háta mögé, az imperialra tette. Mikor az omnibusz a lyoni pályaudvarhoz ért, a kocsi azt jelentette, hogy a két kézi táskát eltűnt. A rejtélyes ügyben a hatóságok vizsgálatot indítottak, mondja a párisi hír. A miniszteri osztálytanácsos családját Budapesten mód nélkül meglepte ez a párisi hír, melynek egy szavát se tartja igaznak. A ház urnője levelet kapott tegnap Londonból férjétől, ki már napok előtt elutazott a francia fővárosból. Na már Nizzában van.

— Különben is — mondta az urnő — honnan kerülne férjemhez annyi ékszer? Ha utazik, soha nem visz magával mást, mint egy kis órát, nikellánczot, jeggyűrűt és egy peccségyűrűt. De különben, van-e a világon olyan egygyű ember, ki a kocsi háta mögé rakja a magával vitt ékszereket?

Kazi József császári és királyi kamarás, kit a távirat szerint a veszteség ért, a földművelésiügyi miniszteriumban osztálytanácsos. Ez esztendőben a párisi nemzetközi kiállítás magyar kormánybiztoságához volt beosztva.

— **Szakértő az állat-szállításoknál.** Az állategészségügy államosításával a városi állatorvos is kineveztetvén állami állatorvossá, a marhák, sertések s más állatok szállításánál az ellenőrzést következképp megszünt gyakorolni. Mivel azonban a most kinevezett új állatorvosok csak január hó 15-én foglalják el állásukat, a polgármester Arad területére a szállítások ellenőrzésével Varga József állami állatorvost ideiglenesen megbízta.

— **Megakadályozott vasúti szerencsétlenség.** Belgrádból távirják: hogy a Salonki Uezskubi vonalon, közvetlen a gyorsvonat elindulása előtt, nagy sziklaomlás volt: s hogy óriási katasztrófa nem származott belőle, az a kalauz éberségének köszönhető, ki idejekorán megadta a vészjel, s így a vonatot és utasokat megmentette a Wardar folyóba való zuhanástól.

— **Öngyilkos vasúti munkás.** Ma reggel egy jó módban élő vasúti munkás dobta el az életét magától Budapesten. Az illető Thury András 46 éves czeplédi születésű ember, a kinek szülővárosában kis háza, kertecskéje van s vasúti szolgálatában keresett annyit, hogy gondtalanul éldegélhetett volna családjával. A Csömöri-ut 69 számú házában lakott, s ma elküldött hazulról mindenkit. A mikor visszatért a háznép, a kilincsre felakasztva, holtan

találták meg. Hogy mi készítette az öngyilkosságra, senki sem tudja. Holttestét bevitték a boncoló intézetbe.

— **A koronaszámítás áldozata** E czímen irtuk meg mai lapunkban Biharmegyének azt a feltűnő és igazán különös határozatát, melylyel kimondotta, hogy Kemény Salamon és fia Manó szekudvari vállalkozóktól 6000 korona bánatpénzt visszatart, daczára annak, hogy a vállalkozók beígazolták, mikép ők ajánlatukban tévesen tettek koronaszámítást forint-számítás helyett. Mint értesülünk, ezzel az új korán sincs befejezve, mert a vállalkozók felebezni fognak a vármegye határozata ellen. Egyébként még akkor sem tekintendők ők a koronaszámítás áldozatának, ha a bánatpénzt elvesztenék is, mert legfeljebb az a kellemetlenség érné a czeget, hogy 6000 koronát kidobtak egy tévedés miatt.

— **Tűzhalálból a vizhalálba.** Balog István martonosi lakos és malomtulajdonos vizimalmát pár héttel ezelőtt vontatták a téli kikötőbe, mely a községtől egy kissé távol esik. A malomtulajdonosok a kikötőben levő malmaik éjjeli fölügyeletét rendszerint a segédkekre szokták bízni, akik aztán éjjelenként a malomban alusznak. Így tett Balog is, aki Horváth Imre molnáregényre bizta a vizi malom őrizetét. Tegnap este Horváth kissé ittas állapotban ment le a malomba s a hálófülkében tüzet rakott s aztán lefeküdt. Alvás közben az áttüzesedett kemenczétől, mely közvetlen az ágy mellett volt elhelyezve, az ágynemű meggyuladt és ettől tüzet fogott Horváth ruhája is. Horváth a nagy fájdalomra, mit az égési sebek okoztak, fölébredt, de akkor már az egész ruhája lángban állott. A megijedt ember ugyan akart menekülni, hogy kiugrott a malomból a Tiszába és uszással akart partra jutni. A hideg vízben azonban görcsöket kapott s mielőtt partot ért volna, a vízbe fuladt. A tűz aztán tovább terjedt és meggyuladt a malom is s mire a tüzet észrevették, teljesen leégett. Ma reggel megkezdték a kutatást Horváth után is, akiről előbb azt hitték, hogy nem volt a malomban, mikor azonban a leégett malom hajóvasmacskáját fölhuzták, ott találták főnnyakadva a szerencsétlenül járt Horváth összeégett holttestét.

— **A gyufaoldat.** Swarzenberg Juli budapesti születésű 20 éves cseléd ma reggel Kerepesi-ut 64. számú lakásán eddig ismeretlen okból foszforoldatot ivott. Észméletlenül állapotban került a Rókus-kórházba.

— **Egy német-kinai.** Egy Takuban harcoló német katona érdekes kis történetet ír meg. Egyik házban a német katonák egy kis kinai gyermeket találtak a félelemtől alétlan. A katonák magukkal vitték a táborba a gyereket, czopfját levágták s miután alaposan megtisztogatták, német katonai egyenruhát adtak reá. Így szaladgál a kis kinai a táborban s már egy pár német szót is eltanult. Arra a kérdésre, hogy miféle nemzetséghez tartozik, fennhangon válaszol, hogy „Német” azután kezét felemel s „Hurra Germania” szavakat kiáltja. A kis lelelcznek a katonák „Peitang” nevet adtak s meglöhet, hogy jó német válik belőle.

— **Kinai hadi emlékmű.** Berlinben legközelebb kiosztásra kerül egy új hadi érem, a melyet azok a katonák kapnak, akik az „Iltis” nevű hajón a Taku-erőd bombázásában részttek. Az érem előoldalán az „Iltisz” hajó látható, a másik oldalán pedig a takui erőd. Az érem felirata „Takui erőd bombázása 1900.” Ugyancsak Berlinben egy Walderseer emlékmű is vernek a táborszernagy jól sikerült arczképével, ezen érem tallérnagyságu s hát-lapján a hajó látható, amelyik gróf Walderseer és táborkarát Kinába szállította, a felirat: „Utazás Kinába a „Sachsen” gőzhajón 1900.”

— **Csábitó kincsek.** Nagy feltűnést kelt Párisban az ottani rendőrség jelentése, amely szerint egy rablóbandának terveit sikerült meggátolni, amely nem kisebb dologra vállalkozott, mint a „Notre-Dame” templomban őrzött óriási értékű kincsek elrablására.

A bandát egyik tagja árulta el. A rablók vezetője egész tervrajzot készített a templom belsejéről s a kincsek helyéről. Szakértők szerint a tervrajzon leglátványosabb két évig kellett az illetőnek dolgozni. Egy 1840-ben megjelent könyv szerint ezideig 42 rablógyilkosságot követtek el a kincsek megszerzése végett. Közé van Robesperre betörése is a forradalom idejében. A mai napig 16 órt gyilkoltak meg, a mesés értékű kincseket elrabolni azonban még nem sikerült.

— **Az árvák karácsonyfája.** A városi árvaház részére a karácsonyfára felállításához a következő nemesszívű urnók és urak adakoztak ujjalag: Assael H. és fia 4 korona, Probst Károly és társa, Wadowszky Gusztávné, Ortutay Gyulané, Földes Kelemen, dr. Bogdán Virgilné, Földes Jánosné, dr. Avarffy Imréné, Kotsis Lajosné, dr. Robitsek Agostoné, Lukács Gyulané, Dani Jánosné 2—2 korona, Zemlényi Sándorné, P. P. 1—1 korona, továbbá Kilényi C és társa 2 pár posztócipő, 2 doboz dominó, 8 doboz különböző játékok és 2 baba, Hirschl Zsigmond 3 drb. pléh baba-ágy, Lehoczky Agoston és neje 3 üveg paradicsom, 9 kgr. liszt, 2 kgr. dió és 8 kgr. zsemlemorzsa, Purgly Lajosné (Tompai) 11 kgr. szőlőt. Midőn jelen szíves adományokat itt nyugtazzuk, egyben a nemesszívű adakozóknak hálás köszönetünket fejezzük ki. *Fábián Lászlóné* ig. val. elnök. *Balázs Ferenc* árvaház-igazgató.

— **A tanító közhivatalnok.** A közoktatásügyi miniszter egy konkrétnál esetből kifolyólag az igazságügyi miniszterhez kérdést intézett az iránt, vajjon a tanítók közhivatalnokoknak tekinthetők-e vagy sem. Az igazságügyi miniszter válaszában kijelentette, hogy az 1878. évi V. törvény 270. paragrafusának második pontja és a 461. paragrafusának szempontjából az állami és egyáltalában pedig bármilyen jellegű nyilvános iskolánál működő tanítók *közhivatalnoknak tekintendők.*

— **Nem tud magyarul.** Egy román faluba érkeztek nemrég a huszár s a hatalmas bajszu őrmester nyomban kiválasztotta magának azt a házat, ahol legszébb volt a menyecske. Beszélni nem igen tudtak ugyan egymással, csak úgy integettek, ha valamire szükségük volt, a végén azonban mégis megérték valahogyan. Győzte a huszár szóval, dült belőle a beszéd, ha nem is értették meg. Az asszonyka inkább a szeméből akarta kitalálni, hogy mit mond, meg a beszéd zengését hallgatta, s akkor sem hagyta el hidegvérre, mikor észrevette azokból a villámok tekintetéből, hogy most már egészen másról folyhat itt a beszéd, mint közönséges manóver-stikliről. Ehhez azonban már nem kellett sem a magyar, sem a román nyelv, mert olyan ize volt annak a pillantásnak, mintha nemzetközi volna... Rövid bevezetés után az őrmester — huszárhoz illő módon — átölelte a menyecskét, a ki most már teljesen értette a beszédét s úgy látszott, mintha szívesen tanulna ebből az újabb kiadása nyelvtanból. E kritikus pillanatban érkezett haza a tüskés állu vén oláh gazda és megdöbbenve állt meg a küszöbön.

— *Dutye la draku! Te asszony, azt hiszem, hogy az a huszár ölelget téged.*

Mikor a menyecske szája felszabadult a kurucz bajszos csók alól, megadta rá a választ:

— *En is azt hiszem apjuk.*

— *Hát miért nem küldöd el magadtól?*

— *Küldtem eleget, de ha nem érti az oláh szót s magyarul nem tudok.*

— *Már azt én sem értem,* — folytatta az ember.

— *Hát akkor hagyjuk — biztatta a menyecske az öregét — hadd mulassa magát a vendég, a mig belé un!*

— **Leányok — egyedül.** Londonban divatosabbá kezdenek lenni az olyan mulatságok, amelyeken a fiatal leányok gardém nékül jelennek meg. A háziasszony vállalja a felelőséget a gondjaira bizott hölgyekért. Azt mondják, hogy a fiatal angol leányok örülnek ennek a reformnak és azért, hogy a mamák és a nénik nincsenek a nyomukban, jól viselik magukat, de sokkal jobban is mulatnak. A nénék és a vénkisasszonyok ugyan shockingnak nyilvánítják a dolgot, a mamák azonban nagyon örülnek,

hogy nem kell mindenhová elkísérni a leányukat.

— **Ujdonság, ujdonság!** A n. é. közönség b. figyelmébe ajánljuk a *Nádler Lajos* divatruházában most berendezett karácsonyi ajándék-osztályt, hol 1 ruha 1 frt 50 kr. 1 kis vég vászon már 2 frtól, 1 kötény csak 24 krtól, azonkívül külön osztály van még függönyök, ágyterítők szőnyegek, és férfi fehérművek, valamint maradványokban is. Ott látható a *Ravasz Imre* műtermében készített 100-ik mozdonycsoportképben.

— **Betiltott újságok.** Helsingforsból távirják, hogy a „*Christinestads Tidning*” és „*Isanmaan Yväre*” lapokat egészen, a „*Pöjviskarjales Joentün*” című lapot pedig négy hónapra betiltották.

— **Porternél vásárolhatjuk a legszébb karácsonyi ajándék tárgyakat feltűnő jutányos áron.** A választék pazar. Bár a szezon már igen előre haladt, a legszébb tárgyakban nincs hiány. A földalatti játékaru-helyiségeket tekintse meg mindenki, mert ez igazi látványossága Aradnak. Bevásárlás folyik reggeltől késő estig. Az *egykoronás* tárgyakat feltűnő jutányosságuk miatt külön meg kell említenünk. Babákban utólrólhetetlen nagy választék. Az árak bámulatosan jutányosak.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Vakmerő rablógyilkosság.

(*Kirabolt és meggyilkolt özvegyasszony.*)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 21.

Nagy vakmerőséggel és szörnyű kegyetlenséggel elkövetett rablógyilkosság hírével közli velünk tudósítók, mely tegnap éjjel történt a Debreczen melletti Földesen. Eddig ismeretlen rablók meggyilkoltak egy jómódú özvegyasszonyt és elraboltak aládájából nyolcz forintot. Bámulatos az a vakmerőség, melylyel kegyetlen tettüket végrehajtották. Járókelők lépteinek zaja hallatszott be hozzájuk, mikor vad tettüket véghezvitték és ez nem félemlítette meg őket.

Földesen a mintegy 64 éves *Mogyoróssy* Lajosné, jómódú özvegyasszony együtt lakott egy házban a vejével és felnőtt legényfiával, kik a gazdálkodást vezették.

Az özvegyasszony ismeretes volt a faluban és sokan tudták róla, hogy mindig van pénz a ládafiókjában.

Tegnap este a veje és legényfia a szomszédok mentek át beszélgetni s az özvegyasszony egyedül maradt otthon a lakásban.

Mintegy háromnegyed óra múlva ezután a községi születésznő haladt el a ház előtt s látta, hogy az udvarból egy férfi ugrik ki a kerítésen át az utcára, míg egy másik ember más irányban menekül. Rosszat sejtve, az ablakhoz ment s betekintett a házba, de miután semmit sem látott, átment a szomszédokba és figyelmeztette az ott beszélgető legényt, hogy menjen haza, mert valami baj lehet otthon.

A nő és a legény hirtelen felugrottak és siettek hazafelé. Mikor az ajtóhoz érkeztek, beakartak nyitni, de az ajtó nem engedett. Ugy kellett erőszakkal benyomni az ajtót s mikor végre bejuthattak a szobába, szörnyű látvány tárult eléjük.

Az özvegyasszony az ajtó mellett feküdt a földön élettelenül. A lelketlen rablók éles késsel *nyakszirten szurták.* A szurás oly mély volt, hogy átmetszette az ütereket s rögtön halált okozott.

A szobában minden össze-vissza volt hányva, butorok, székek felforgatva. Az egész szoba a pusztulás gyászos képét mutatatta.

A ládában *nyolcz forint készpénz* volt, melyet az ismeretlen gyilkosok elraboltak.

A meggyilkolt asszony nagy vértócsában feküdt a földön s hasztalan volt minden élesztési kísérlet, nem lehetett többé megmenteni.

Illés Sándor püspök-ladányi vizsgálóbíró épen Földesen volt a gyógyszerésznél látogatásban. Értesítették a kegyetlen gyilkosságról és ő azonnal intézkedett, hogy a rablógyilkosság színhelyét további intézkedésig zár alá vegyék.

A vizsgálat azonnal megindult ez ügyben. A gyanú a faluvégen levő házban tartózkodni szokott csavargó-egyénekre irányul, kiket a község előljárása épen ki akart tiltani onnan.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

December 26. Az aradi kereskedőifjak egyrészenének táncvigalma és műkedvelői előadása (Központi szálló.)
December 31. Az aradi kereskedők körének Szilveszter-estélye. — Az aradi Székely- és Szilveszter-asztaltársaság táncestélye (Vadember.) — Az új-szent-annai fiatalság táncvigalma és műkedvelői előadása. — A battonyai urik kaszinó táncvigalma.

Január 5. Az aradi izraelita nőegylet estélye (Fehér Kereszt.) — Az új-aradi vöröskereszt-egylet táncestélye (Martini-vendéglő.)

Január 12. Az aradi mérnök- és építész-egylet estélye (Központi szálló.)

Február 2. Tanítók bája (Polgári iskola.)

(=) **Az aradi izr. nőegylet estélye.** Az aradi izr. nőegyletnek január hó 5-én rendezendő hangversenyyel és tombolajátékkal kapcsolatos estélyére a következő tombolatárgyakat adományozták: *Basch Simonné* urnó: 1 doboz finom levélpapír, 2 diszes kosár, 1 takarékpérsely, 2 csinos nippe, 1 piros tojás alakú bonbonnier cukorkával. *Deutsch Arminné* urnó: 2 hangjegy, 3 szép majolika nippe, 3 bronz niptárgy, 1 diszes illatszer-tartó, dr. *Grossmann Jakabné* urnó: 1 igen szép selyem bonbonnier, 2 drb. finom szappan, 1 csinos művi *kép album* 2 kis tentatartó, 4 nagy virágváza, 1 kis nippe. *Lilienberg Sándorné* urnó: 1 szép könyv, 1 csinos könyvjegyzék, 1 kép álvány, 1 kis virág-kosár (virágvázzal) 4 kis niptárgy, 1 papirtálca (faldisz) 1 kis rokka. *Lustig Arminné* urnó: 4 gyönyörű olajfestmény (a négy évszak) 2 diszes sütemény-kosár. *Neuman Fürst* Mária urnó: 4 remek vadászkép keretben, 4 diszes selyem bonbonnier, 1 legyező; *Neumann Hermanné* urnó: 2 kis virágváza, 1 kis aranyozott diszes virágtartó, 1 könyv, 1 himzett diván párna, 1 hamutartó; dr. *Rosenberg Sándorné* urnó: 2 diszes bonbonnier cukorkával, 2 kis csinos virágváza, 1 disztörülköző; *Somogyi dr. Gyulané* urnó: 1 késtartó 6 késsel (desszert-hez) 1 nipp, 2 csinos virágtartó. *Schulhof Károlyné* urnó: 2 szép nagy japáni legyező, 2 csinos rococo-figura, 1 kis nipp, 1 bronz naptár, 1 kagyló-hamutartó. *Wallfisch Arminné* urnó: 1 doboz finom levélpapír, 1 gombostűtartó, 1 csinos bonbonnier, 1 nipp, 1 gyűszű tartó, 2 szép diván párna, 2 csinos aranyozott virágkosár. Az utolsó tombolából visszamaradt 22 tárgy.

A midőn a szűkölködők javára létesített e nemeslelkű adományokért meleg köszönetünket fejezzük ki, kérjük a t. nagyközönség további szíves támogatását ez emberbaráti célnak és a nagylelkű adományokat kérjük *Schulhof Károlyné* urnóhoz (Szabadság-tér 20 sz.) juttatni. Az aradi izr. jót. nőegylet nevében: *Eles Arminné* alelnök rendező-bizottsági elnök.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Czivakodó öreg honvédek.** *Balog* Sándor dr. és *Mikár* Zsigmond, a központi honvédegyelet vezető emberei, régtől fogva nem jó szemmel nézték, hogy *Krivácsy* János 48-as honvédezdres is valamelyik honvédegyelet elnökének hivatja magát. Az öreg urak duzzogtak e miatt, de *Krivácsy* nem igen törődött a haragjukkal és továbbra is használta a címet. *Balog* és *Mikár* végre megunták a dolgot s feljelentették *Krivácsyt* a belügyminiszternél, hogy olyan egyelet elnökének nevezeteti magát, amely egyelet tulajdonképpen nem is létezik.

Alapított: 1801.

Legfinomabb minőségű valódi

Ménes-Györöki vörös és fehér Muszka-Magyarádi asztali- és csemege-borokat,

valamint ménesi Cognacot ajánl legnagyobb választékban

Domány József Aradon

cs. és kir. Ő Felsége a szász és szerb király és Ő fensége Károly bajor hercegnek udvari szállítója, szőlőbirtokos és bornagykereskedő.

590—1900. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a kisjenői kir. járásbíró 1900. évi V. 199. és 261. sz. végzése következtében dr. Rosenberg Miksa és dr. Neuman Mihály ügyvédek által képviselt Első magyar ált. bizt. társaság és Valerián József javára, Szkalla József ellen 524 kor. 26 fillér és 1680 kor. s járulékaik erejéig 1900. évi május hó 19-én topanatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 2160 koronára becsült következő ingóságok u. m.: butor, kocsis és fegyver, a fenti, valamint Assael H. és fia, 220 kor., Lengyel Lőrincz 142 kor. 80 fill., Schäffer Henrick 152 kor. és dr. Schwarz Jenő 74 korona és járulékaik erejéig is nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir.

j.-bíró 1900. évi V. 199. sz. végzése folytán a fenti tőkekövetelés és járulékaik erejéig Kisjenőn leendő eszközzésére 1900. évi december hó 24-ik napjának délelőtti 10¹/₂ órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szűks. g. esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kisjenőn, 1900. évi decz. hó 9-ik napján.

3380

Skonda Ödön,
kir. bír. végrehajtó.

Arad szab. kir. város kap. hiv.

18141/1900 kh.

Hirdetmény.

Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. t.-c. 3. §. alapján kiadott 14837/1892. sz. rendeletet a kereskedelemügyi miniszter ur ő nagyméltósága következőleg egészítette ki:

Mindazon üzletekben, melyek különféle husnemekből előállított hideg élelmi cikkek elárúsításával

foglalkoznak, esteli 6 órától 9 óráig árusíthatók: sonka, kolbász-félék és egyéb hideg felvágottak, valamint sajtok, mindazonáltal azzal a korlátozással, hogy ezen elárúsításnál az üzleti segéd személyzet igénybe nem vehető, továbbá, hogy a megvezetteken kívül a vevő közönségnek semmiféle más áru cikkek ki nem szolgáltatatható.

E rendelet kihirdetése napján azonnal hatályba lép.

Aradon 1900. december hó 5-én.

Green,
alkapitány.

== Birtokosok és gazdák ==

egybehangzó jó véleményt adnak kipróbálás után a

Somogyi Géza-féle szabad. állattáporról,

a mely rendszeresen adva, az állat szervezetére igen jótékony hatással bír, mert rendben tartja az emésztési szerveket, fokozza az étvágyat, ez által az állatnak a rendszeres vérkeringése megóvja a betegségtől és elősegíti a hizást, miáltal az hamarabb eladásra kerülhet, a mi anyagiilag igen nagy előny.

Számos elismerő és köszönő levelek megerősítik a fentieket, melyekből csak az alantit közlöm:

Tekintetes Somogyi Géza urnak Arad.

Ertesítem, hogy az Ön gyártmányát képező állattáport kipróbálva, azt az állatok, — kiválólag pedig a sertések táplálásánál jónak találtam. — s úgy az állat emésztésére, valamint az esetleg fellépő betegség gyógyítására és megállítására bárkinek is a legmelegebben ajánlom.

Székesfehérvár, 1900. február 24.

Tisztelettel:

Pauer István,
Székesfehérvár sz. kir. város
állatorvosa.

Igen tisztelt Uram!

Az Ön által gyártott m. k. szabadalmazott állatok emésztését elősegítő porát úgy sertéseimnél, valamint teheneimnél alkalmazva, tapasztaltam, hogy azoknál az emésztést kitűnően elősegítette és sertéseim közt ezen por használata folytán sertésvész vagy egyéb betegség nem fordult elő, dacára annak, hogy a szomszéd udvar vész fertőzött volt. Ennélfogva ezen port a legmelegebben ajánlom.

Majlátfalván, 1899. évi okt. hó 14-én.

Tisztelettel: **Deák Lajos,** jegyző.

Ennélfogva egy gazda sem mulassza az állatainál a Somogyi Géza-féle állattáport alkalmazni, mely csak akkor valódi, ha a 13.652. sz. szabadalmi szám és az itt látható védjegy rajta van a csomagban és a dobozon. Egy csomag 18 kr., egy negyed kilós doboz 45 kr., egy fél kilós doboz 90 kr.

Kapható Aradon: Földes Kelemen gyógyszerész urnál, Vojtek és Weisz drogonista, Eles Armin, Fejér Gyula, Karácsonyi Antal, Daimel Lajos, Pollák József, Nagy Farkas, Ring Zsigmond, Weisz Dávid, Ferber Lajos urak fűszerkereskedésükben és úgy Aradon, mint Aradmegyében bármely üzletben. 2341

VÉDJEY.

13652. sz. szabadalom.

Telefon 219. szám.

Ditmár R.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPESTEN

Ajánlja

saját gyáraiban készült érczemű, lámpa, és villamos világítási cikkeit.

Legújabb és föltűnést keltők

az öntöttvas villamos

villamos és légszeszcsillárok.

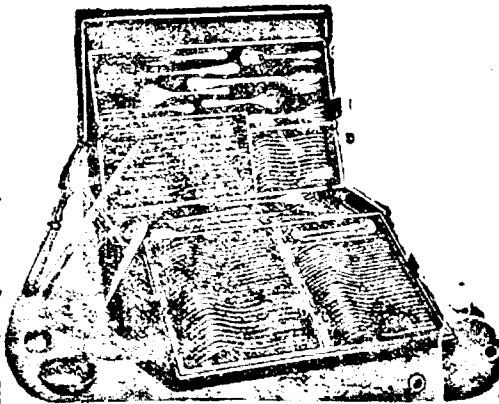
Rendkívül izléses kiállításuk mellett tartósak, czélszerűek és rendkívül olcsók.

Eredeti gyári árak!

Legjobb védekezés a fagy ellen a Ditmár-féle

„Calorifére“ petroleum kályha.

Megtékinthetők alantli czég üzletében.

Főraktárunk: **Gebhart J. és fia** czégnél,
ARADON, Andrassy-tér 16. szám.

Telefon 219. szám.

Karácsonyi ajándékok!!!

Valódi ezüst helyettesítésére a legjobb

a **Christofle ezüst evőeszközök,** alpacára ezüstölve. A legjobb és legczélszerűbb minden hasonló minőségek között. Eredeti gyári áron.

Berndorfi alpacca evőeszközök és egyéb cikkek gyári raktára. A legkitűnőbb evőeszköz.

Westfali nikkelfőzőedények. Legújabb valódi vörösréz külső és tiszta nikkelfőzőedény (nem nikkelfőző) belső részszel. A legczélszerűbb és legszebb főzőedény.

Legfinomabb üveg diszmű tárgyak.

Nagy választék legfinomabb porcelán tárgyakban. Legújabb izlésű vázák, alakok, jardiniérek, kávé, tea és mocca készletek.

Tea és virágasztalok, vasból, fából, majolika betéttel, bambusz-nádból.

Legújabb divatu alpacca ezüst diszművek, tükrök, toalette asztalra, czukortartók, gyümölcs állványok és számtalan egyéb disz és használati tárgyak.

Tükrök árak és egyéb számtalan újabb divatu cikkek-ből nagy raktár.

Gebhart J. és fia Aradon

Andrassy-tér 16.

Kérjük kirakatainkat megtekinteni!

Kérjük kirakatainkat megtekinteni!

3351

Városi és megyei telefon 439.

**Legszébb karácsonyi és újévi
ajándékok.**
Dus raklár dísz ezüst tárgyakban.
Szolid árak.

Weinberger Terencz
ékszerész, Arad, Központi szálloda.

2988
Nagy raklár drágák és más ékszerekben.
Saját műhely!!!
Gentli zseborák nagy raklára.
Valódi jól szabályozott
újévszágok!

Három utczai szobából
és hozzá tartozó
mellékhelyiségekből álló
I. emeleti 3379
Lakás
január hó 1-től
Kápolna-utcza 4. sz. alatt
kiadó.

Zálogszedulákat!!
arany, ezüst
ékszeres tárgyakat, gyémánt és brilliántokat, tört aranyat és ezüstöt
a legmagasabb árban megvesz, becseréli és
elad
DEUTSCH ISIDOR
órász, ékszerész, Templom-u., Minorita-palota.
Karácsonyi ajándékok
nagy választékban. 3311

Hirdetmény.

A néhai Hertschka Mór ösztöndíj alapítványnak a polgári iskolára vonatkozó egy helye betöltendő lévén, az Aradvárosi polgári iskola azon növendékeit, a kik ezen ösztöndíjat elnyerni óhajtják s tanulmányaik felől kitűnő, másik felől pedig jeles osztályzattal bírnak, felhívom, hogy pályázati kérvényüket hozzám közvetlenül, vagy igazgatójuk útján 1901. évi január hó 10-ig benyújtsák.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

Arad szab. kir. város kap. hiv.

17100/1900 ktsz.

Hirdetmény.

Belügyminiszter ur ó nagyméltóságának 75256/VI-C. számú magas körrendelete folytán ezenel közhirre teszem, hogy a Dr. Nicholson-féle dohártyáknak, valamint a hozzá való gyógyszereknek behozatala, arra való tekintettel, hogy azok több esetben inkább ártanak, mint használnak és a közönség meg tévesztését czélozzák egyáltalán tilos.

Arad 1900. november hó 26-án.

Sarlot,
főkapitány.

Aradi iparosok karácsonyi kiállítása
a polgári fiúiskolában.

Karácsonyi bazár!

Aradi iparosok kiállítása!

Legkedvesebb karácsonyi és
újévi ajándékok!

Tisztán hazai készítmények!

Szabad díjtalan bemenet.

A kiállítás megtekinthető:
reg. 8 órától esti 7 óráig.

(Miatán a kiállítási helyiség meg bővített, kiállítási
tárgyak aradi iparosoktól még mindig elfogadtatnak.)

Aradi iparosok karácsonyi kiállítása
a polgári fiúiskolában.

Aradi iparosok karácsonyi kiállítása
a polgári fiúiskolában.

3377

Egyedüli és kizárólagos szőnyegraktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.

Egyedüli és kizárólagos szőnyegraktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.

Olcsó! Szolid!

Remek

Karácsonyi ajándékok!

Szabó Albertnél

Arad, Atzél Péter-utcza I. sz.,
Színház átellenében.

Disztárgyak, bronce- és majolikatárgyak,
üveg- és porcellánkészletek, valódi Al-
pacca és chinaezüst árúk, 2931

hamulatos olcsón árúknak el.